

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 31

Rugpjūtis - August 15, 1997 Penktadienis-Friday

PERIODICALS

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina

\$ 1.00

Seimas priėmė naują Žemės reformos įstatymo redakciją. Jis reglamentuoja žemės reformos ir žemės privatizavimo tvarką. Naujame Žemės reformos įstatyme yra iš esmės pakeista prezidento įsigyti žemę, mišką ir vandens telkinius eilė, patikslinta neprivatizuotina žemė, žemės servitutų nustatymo principai. Įstatymas numato, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, pageidaujantys įsigyti žemės privačios nuosavybės, prašymus pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai.

Pasibaigė stojamieji egzaminai į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune. Daugiausia stojančių norėjo studijuoti užsienio kalbas. Pagal populiarumą nedaug atsiliko socialiniai, verslo, vadybos mokslai. Pastebimai daugėja norinčių studijuoti gimtąją kalbą ir literatūrą. Daugiausia pretendenti buvo į anglų kalbos studijas (9 į vieną vietą), mažiausiai - į Katalikų teologijos fakultetą (1.7 į vieną vietą). Bendras konkursas į šią aukštąją mokyklą buvo 3.5 į vieną vietą.

Kursus baigusiems 78 kariams Krašto apsaugos ministerijoje diplomus įteikė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės gynybos atašė pulkininkas leitenantas Nigel Lang. 300 valandų trukmės anglų kalbos kursai Valstybės institucijų kalbų centre 80 karių iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Panevėžio surengti N. Lang iniciatyva. Kursai organizuoti, klasės kariams įrengtos finansuojant Didžiosios Britanijos gynybos ministeriją. Tai nebuvo vienkartinė parama - rugsėjį analogiškus kursus pradės laikyti dar 80 karių.

Panevėžyje steigiamas akcinės bendrovės "Ekranas" darbuotojų kredito unija. Lietuvoje jau veikia septyniolika kredito unių, vienijančių vienos profesijos, interesų arba vienos įmonės darbuotojus. Dešimt kredito unių yra įkūrę ūkininkai, kad galėtų pigiau ir paprasčiau pasiskolinti pinigų pirkti žemės ūkio techniką. Savo kreditavimo įstaigą Lietuvoje turi medikai, stiklininkai, Vytauto Didžiojo universiteto studentai ir dėstytojai.

Nuo rugsėjo 1-osios Kauno vakarinė muzikos mokykla reorganizuojama į 1-osios dešimtmetės muzikos mokyklos vakarinį skyrį. Keturiasdešimt metų veikianti vakarinė mokykla nebepažįsta mokslų. Joje mokosi 90 dirbančių paauglių, jaunuolių ir suaugusiųjų. Nuo šio rudens baigė vakarinį skyrių moksleiviai gaus 1-osios muzikos mokyklos baigimo pažymėjimus su atitinkama atžyma.

Liepos 30 d. paminėta ketvirčio amžiaus sukaktis nuo tada, kai ant Žvanginių pilikalnio buvo pastatyta 30 ažuolo skulptūra, skirta 42 suauždyti Žvanginio ir Abingos kaimo žmonių atminimui. 1972 metų vasarą skulptūras kūrė tautodailininkai iš Lietuvos, jiems vadovavo skulptorius V. Majoras, konsultavo skulptorius K. Bogdanas.

RUSIJOS STAČIATIKIŲ BAŽNYČIOS VADOVAS ŽAVĖJOSI RELIGINE LAISVE LIETUVOJE

Liepos 25 d. su trijų dienų vizitu į Lietuvą buvo atvykęs Maskvos ir Visos Rusijos patriarchas Aleksijus II. 10 val. ryto Vilniaus tarptautiniame oro uoste Stačiatikių Bažnyčios vadovą ir jį lydintį delegaciją pasitiko Vilniaus ir Lietuvos stačiatikių arkivyskupas Chrizostomas, Rusijos Federacijos ambasadorius Lietuvoje Konstantinas Mozelis, katalikų hierarchai - arkivyskupas Audrys Bačkis, vyskupas Jonas Boruta, kultūros ministras Saulius Šaltenis ir kiti oficialūs asmenys bei gausus stačiatikių dvasiškų ir vienuolių būrys.

Kartu su patriarchu į Lietuvą atvyko du nuolatiniai Rusų Stačiatikių Bažnyčios Šv. Sinodo nariai - Kruticos ir Kolomnos metropolitas Juvenalijus ir Bažnyčios užsienio reikalų žinybos vadovas Smolensko ir Kaliningrado metropolitas Kirilas.

Dviejų rusų jaunuolių pasveikintas su duona ir druska, Aleksijus II trumpam priėjo prie žurnalų ir pasakė, kad tai pirmas istorijoje Stačiatikių Bažnyčios vadovo Maskvos ir Visos Rusijos patriarcho vizitas Lietu-

Patriarchas Aleksijus II Vilniaus oro uoste.

V. Inčiūtės nuotr.

vos žemėje. Vilniaus ir Lietuvos vyskupija yra 59-oji, kurią Jo Šventenybė lanko per septynerius patriarcho tarnystės metus. "Čia gyvena nemažai rusakalbių, kurie daugiausiai yra stačiatikiai, - kalbėjo jis. - Mes džiau-

giames, kad su jais susitikime per jubiliejinę iškilmes, skirtas Vilniaus stačiatikių Šventosios Dvasios vienuolyno 400-osioms ir Vilniaus kankinių 650-osioms metinėms". Neoficialiais duomenimis, iš 307,5 tūkst. Lietuvos

Šiemet Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje baigė 16 abiturientų. Puikiai abitūros egzaminus išlaikė Gerdas Sedelis, kurį ir sveikina Lietuvos ambasadorius Vokietijoje dr. Z. Namavičius.

M. Šmitienės nuotr.

APDOVANOTI 12 TOTORIŲ IR KARAIMŲ BENDRUOMENIŲ NARIŲ

Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas, minint totorių ir karaimų išsikūrimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje 600 metų jubiliejų, įteikė ordinus ir medalius 12 totorių ir karaimų bendruomenių atstovų.

Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordinu apdovanota Lietuvos ambasadorė Estijoje Halina Kobekaitė, 4-ojo laipsnio ordinais - Lietuvos karaimų religinės bendruomenės pirmininkas Michailas

Firkovičius, Totorių bendruomenių sąjungos pirmininkas Romualdas Makaveckas bei Raižių totorių mečetės imamas Danielius Makulavičius.

Kiti totorių ir karaimų bendruomenių nariai apdovanoti Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinais bei Gedimino ordino įvairaus laipsnio medaliais. **ELTA**

LIETUVOJE GALI BŪTI PASKELBTA ŽIV EPIDEMIJA

Uostamiestyje sparčiai daugėja žmonių, užsikrėtusių žmogaus imunodeficitu virusu (ŽIV). Dabar Lietuvoje jau išaiškinti 68 žmonės, užsikrėtę šiuo virusu, iš jų 41 Klaipėdos krašto gyventojas. Jeigu ir toliau taip sparčiai daugės užsikrėtusių, tarptautiniai specialistai mūsų šalyje skelbs ŽIV epidemiją. Taip neseniai įvykusiame susitikime su uostamišio gydymo įstaigų vadovais, policijos darbuotojais pareiškė Klaipėdos visuomenės sveikatos centro gydytoja, AIDS profilaktikos grupės vadovė Dalia Jurgaitienė.

Specialistai mano, kad tokį ŽIV protrūkį Klaipėdos krašte lemia artima kaimynystė su Karaliaučiaus kraštu, kur oficialiai išaiškinta 1500 žmonių, užsikrėtusių ŽIV.

Pasak D. Jurgaitienės, Klaipė-

doje iš tikro užsikrėtusių ŽIV yra maždaug 20 ar 30 kartų daugiau. Stengiamasi apriboti ŽIV plitimą uostamiestyje. Tuo tikslu rengiamas kompleksinis priemonių planas. Pagal jį Klaipėdoje bus pradėti ŽIV epidemiologiniai stebėjimai. Iki šiol nebuvo to daroma. Bus sustiprintas darbas su rizikos grupėmis, atliekamas šviečiamasis darbas mokyklose.

D. Jurgaitienė pabrėžė, jog siekiant apriboti ŽIV plitimą reikia koordinuoti Klaipėdos gydymo įstaigų veiklą. "Žinoma, gydymo įstaigos - tai ne vienintelės, kurios turėtų įsijungti į šią darbą. Čia daug turėtų dirbuotis visos mokyklos įstaigos, policija", - sakė gydytoja. Priklausomybės ligų centro vadovas gydytojas Aleksandras Slatvickis teigė: "Kol nėra lėšų, visų klau-

simų sprendimas - tik tuščias 'oro virpinimas'".

Miesto gydymo įstaigų vadovai turi per savaitę raštu pateikti savo siūlymus, ir maždaug kiek tam reikės lėšų. Šie siūlymai bus perduoti Respublikiniam AIDS centrui ir Sveikatos apsaugos ministerijai. **ELTA**

LIETUVOS BANKO OFICIALIOSIOS ATSARGOS ARTĖJA PRIE MILIJARDO DOLERIŲ

Lietuvos banko oficialiosios atsargos birželio pabaigoje buvo 939,6 mln. JAV dolerių. Tai didžiausia atsargų suma per visą nepriklausomybės atkūrimo laikotarpį. Birželio mėnesį ji padidėjo 56,3 mln. JAV dolerių, arba 6,4%, pranešė Lietuvos ban-

rusų tik 10 proc. reguliariai lanko cerkvę.

Aleksijus II - už sąžinės laisvės įstatymo priėmimą

Vilniaus oro uoste Rusų Stačiatikių Bažnyčios vadovas dar kartą patvirtino remias Valstybės Dūmos priimtą Sąžinės laisvės ir religinių susivienijimų įstatymą, kurį prieš kelias dienas vetavo Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas. "Šis įstatymas nevaržo niekieno teisių, bet sutvarko pseudomisionierių ir destruktivių sektų veiklą, kuri, deja, ryški Rusijoje ir buvusios Sovietų Sąjungos šalyse", - sakė Aleksijus II. Vizito į Lietuvą išvakarėse patriarchas išpėjo, kad nepriėmus šio įstatymo, gali įvykti skilimas tarp valstybės valdžios ir Rusijos visuomenės ir kad tai gali destabilizuoti padėtį šalyje.

Rusijoje ir užsienyje šis įstatymas vertinamas kaip įstatymas, varžantis religinių mažumų, tarp jų ir katalikų, teises, leidžiantis valstybei kištis į religinių bendruomenių veiklą. Dėl jo į prezidentą B. Jelciną laišku kreipėsi popiežius Jonas Paulius II. JAV senatoriai balsavo už tai, kad būtų sustabdyta Amerikos 200 mln. dolerių pagalba Rusijai, jei įstatymas bus priimtas.

Lietuvos įstatymai Rusijoje vadinami pavyzdiniais

Lietuvos įstatymai nustatantys valstybės ir Bažnyčios santykius,

pateikiami kaip pavyzdys Rusijoje, kuri dar tik bando spręsti šias problemas. Apie tai patriarchas Aleksijus pareiškė pokalbyje su Lietuvos Prezidentu Algirdu Brazausku.

Patriarchas pasidžiaugė, kad beveik visi turtiniai valstybės ir stačiatikių bendruomenės santykiai Lietuvoje yra sutvarkyti ir visos su tuo susijusios problemos išspręstos. Stačiatikių Bažnyčios patriarchas pabrėžė, kad jis mokosi iš Lietuvos, siekdamas sunorminti Rusijos Bažnyčios ir valdžios santykius. Jam taip pat daro įspūdį, kad tikėjimo tiesų Lietuvoje nevaržomai gali mokytis tiek katalikų, tiek stačiatikių vaikai. Aleksijus II informavo, kad Rusijoje šis klausimas dar nėra iki galo išspręstas. Rusijoje šiuo metu jau veikia daugiau kaip 400 vienuolynų. Paskutiniiais sovietų valdžios metais vienuolynų tebuvo likę vos 18.

Stačiatikiai nepageidavo atskiro susitikimo ir pokalbio su katalikų hierarchais

Iš stačiatikių pusės nebuvo jokio pasiūlymo atskirai susitikti ir pasikalbėti su Lietuvos katalikų hierarchais. Apie tai "Lietuvos aidą" informavo vyskupas Jonas Boruta. "Nėra numatyta jokio susitikimo, kuriame būtų svarstomi kokie nors konkretūs klausimai, - sakė jis. - Mes tik dalyvausime šeštadienio mišiose Šventosios Dvasios vienuolyne". **LA**

VYRIAUSYBĖ BANDO NUSTATYTI MEDŽIOKLĖS TAISYKLES

Pirmą kartą Lietuvos istorijoje ruošiamasi nustatyti taisykles aukščiausiųjų valdžios pareigūnų medžioklėms. Vyriausybė numato, kad reprezentaciniuose medžioklės plotuose galės medžioti tik Lietuvos Prezidento, Seimo pirmininko ir ministro pirmininko kviečiami medžiotojai. Buvusiame Seime buvo net 26 medžiotojai, daugiausia iš LDDP. Dauguma jų medžiojo reprezentaciniuose plotuose. Neretai juose medžiojo ir buvęs aplinkos apsaugos ministras Bronius Brazauskas - be užsienio svečių ir diplomatus. Iš trijų aukščiausiųjų valstybės vadovų pomėgiu medžioti garsėja tik Prezidentas Al-

girdas Brazauskas. Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius - kol kas ne medžiotojai. Ministras negalės patekti į reprezentacinių medžioklių plotus kaip anksčiau. Medžioklių užsakovai už teisę sumedžioti, tarkim, šerną turės mokėti iki 11 litų, elnią - iki 40 litų. Užsieniečiai jiems rengiamose komercinėse medžioklėse moka atitinkamai nuo 600-900 litų iki 20 tūkst. litų. Kol kas neaišku, kas mokės už aukštųjų svečių medžioklės bei medžioklės plotų išlaikymą. Tai kainuoja apie 0.5 mln. litų. **LR**

KIEK KAS PABRANGO PER METUS

Metinė infliacija Lietuvoje buvo 7,6%, pranešė Statistikos departamentas.

Per metus nuo 1996 metų birželio iki šių metų birželio mėnesio labiausiai - 33,5% - pabrangę ryšiai, mažiausiai - 4,2% - būsto apstatymas, namų apyvokos įranga ir kasdienė būsto priežiūra - bei 5,1% - maisto produktai ir gaivieji gėrimai. Švietimas per metus pabrango 18%, alkoholis ir tabakas - 15,5%, transportas - 15%. Viešbučių, kavinių ir restoranų paslaugų kainos per

metus padidėjo 13,3%, būsto, vandens, elektros, dujų ir kito kuro kainos - 11,3%. Drabužiai ir avalynė per dvyliką mėnesių pabrango 8,1%, sveikatos apsauga - 7,4%, poilsis ir kultūra - 5,9%.

Kitos prekės ir paslaugos per metus atpigę 1,4%.

Visų gamintojų produkcijos pardavimo kainos per metus išaugo 6,7%. Pramonės įmonės savo gaminius pabrangino 6,1%, elektros, dujų ir vandens tiekimo įmonės - 8,6%. **BNS**

RUSIJOS KATERIAI SAUGOS SIENĄ VIŠTYTYJE

Vištyčio ežerą Kaliningrado pasieniečiai saugos, plaukiodami nedideliais kateriais. Tai nuspresta Rusijos pasienio kariuomenės Kaliningrado grupės ir Lietuvos pasienio policijos Pagėgių būrio atstovų susitikime.

Kaip pranešė Kaliningrado pasieniečių spaudos tarnyba, šių priemonių imtasi todėl, kad atostogautojai vis dažniau pažeidžia pasienio režimą ežere, kurio didžioji dalis priklauso Kalinin-

grado sričiai, o mažesnioji - Lietuvai.

Abiejų šalių pasieniečiai numatė bendromis pastangomis lokalizuoti tokius veiksmus ir traukti administracinę atsakomybę asmenis, pažeidusius režimą šiame sienos ruože.

Lietuva ir Rusija dar nėra susitarusios dėl valstybinės sienos Vištyčio ežere. Lietuva siekia, kad ežeras būtų pasidalytas maždaug per pusę. **BNS**

Per per metus oficialiosios atsargos padidėjo 205,2 mln. dolerių.

Aukso vertė birželio mėnesį nepasikeitė ir buvo 62,1 mln. JAV dolerių. **BNS**

IX-tasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas

Kęstutis K. Miklas

Pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės konstituciją šis seimas turėjo būti sušauktas pernai. PLB valdyba, nežinia dėl kurių priežasčių, nepaisant JAV ir Kanados LB Tarybų pareikštų protestų, nutarė šį seimą sušaukti vienu metu vėliau ir ne kur kitur, bet Lietuvoje. Žinoma, ir jis įvyko ten - nuo liepos 1 d. iki 6 d. Vilniuje ir liepos 7-ą dieną lenkų okupuotame Punske.

Seimas prasidėjo susipažinimo vakarone antradienį, liepos 1 d. vakare "Lietuvos" viešbutyje. Susirinkę atstovai iš įvairių kraštų turėjo puikią progą susipažinti, pabendrauti lietuviškoje aplinkoje su Alytaus šampanu bei Utenos alumi ir su skaniais užkandžiais, taip pat padainuoti lietuvių liaudies dainas ir net pasišokti, pritariant liaudies kapeiai.

Seimo atidarymas

Sekandį dieną, tai yra liepos 2 d., seimo atstovai ir svečiai rinkosi į Lietuvos seimo III-jų rūmų konferencijos salę. 9 val. ryto seimą atidarė PLB pirm. Bronius Nainys, pakviesdamas visus sugiedoti Lietuvos himną. Po invokacijos, kurią sukalbėjo arkivyskupas Audrys Bačkis, ir po mirusių Bendruomenės narių pagerbimo sekė sveikinimai. Savo atsilankymu seimą pagerbė ir jį sveikino Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, išėjęs lietuviams vyskupas Paulius Baltakis, OFM, ir Vilniaus meras Rolandas Paksas. Visi kėlė šio seimo svarbą ir linkėjo jam sėkmės. Prezidentas Brazauskas net pažadėjo kasmet skirti paramą iki 4 milijonų litų užsienio lietuvių, ypač gyvenančių Rytų kraštuose, veiklai plėsti.

Prasideda darbo posėdžiai

Po oficialiosios dalies ir po trumpo pertraukos oficialiai buvo pristatyti visi seimo atstovai, kuriuos pagal kraštus alfabetine eile iššaukė PLB vicepirmininkė Milda Lenkauskienė. Čia paaiškėjo, kad į šį seimą iš 157 atstovų, turėjusių teisę atstovauti 27 kraštus, atvyko tik 133 atstovai iš 21 krašto. Nesimantė nei vieno atstovo iš Prancūzijos, Olandijos, Kolumbijos, Uzbekijos, Vengrijos ir Venecuelos. Nežinia, kas atsitiko su tokiais kraštais kaip Austrija, Italija ir Naujoji Zelandija, kurie praėjusiose seimuose dalyvavo, o šiame seime apie juos ir jų atstovus net nebuvo užsiminta. Nejaugi tuose kraštuose visi lietuviai dingę?.. Nevyskai suprantama ir pateisinama, kodėl Rusijos lietuvių bendruomenė yra padalinama į tris teritorines sritis, būtent Europinė Rusija su 5 atstovais, Sibiras su 4 atstovais ir Karaliaučiaus sritis su dviem atstovais. Tokį padalinimą PLB valdyba turėtų visiems paaiškinti.

Kaip praityje, taip ir šį kartą gausiausiai buvo atstovaujamos JAV-jos. Jas atstovavo net 45 iš galimų 50 atstovų. Tame skaičiuje New Yorką atstovavo Ramutė Česnavičienė, Vida Janauskienė ir Kęstutis Miklas, o kaimyninę New Jersey valstiją - Rimantas Bitėnas ir Julius Vebaitis. Kanadą atstovavo 17, Australiją - 11, Vokietiją - 6, po 5 atstovus turėjo Baltarusija, Brazilija, Lenkija, Rusija ir Ukraina, Didžioji Britanija turėjo tik 4, o kiti kraštai dar po mažiau.

Tolimesnei seimo eigai vadovauti buvo sudarytas prezidiumas, pasiūlytas valdybos ir atstovų patvirtintas. Jį sudarė:

pirmininkas Vytautas Kamantas (JAV) ir jo pavaduotojai - dr. Antanas Stepanas (Australija) ir Andrius Šmitas (Vokietija). Į retoriką buvo pakviesti kanadiečiai - kun. Edmundas Putrimas ir Juozas Krištolaitis.

Toliau buvo sudarytos mandatų ir nominacijų komisijos. Į mandatų komisiją seimas pavirtino: Algį Rugienį (JAV), Viktorą Baltutį (Australija), Tomą Bartusevičių (Vokietija), Joana Kuraite-Lasienę (Kanada) ir prof. Vilių Bernatonį (Sibiras). Į nominacijų komisiją buvo patvirtinti: Česlovas Mickūnas (JAV), Arminas Lipšys (Vokietija), Rasa Kurienė (Kanada), Anna Tatarūnienė (Brazilija) ir Gabrielius Žemkalnis (Australija).

Toliau buvo priimtas šio seimo reglamentas be pakeitimų taip, kaip buvo atspausdintas specialiai išleistame seimo leidinyje.

Keičiama darbotvarkė

Nesuprantama, kad valdyba su žmonėmis, patyrusiais ir dalyvavusiais daugelyje seimų, pasiūlė seimui plačią darbotvarkę, išpustą simpoziumais ir įvairiais renginiais, bet su gausybe trūkumų. Šių eilučių autorius, kaip seimo atstovas, pareikalavo, kad į darbotvarkę būtų įtrauktas pereinamo seimo protokolo tvirtinimas, kad seime būtų perskaityti pereinamo seimo užprotokoluoti nutarimai, tam, kad atstovai, kurie yra pirmą kartą PLB seime, galėtų su jais susipažinti ir patirti, ką valdyba įvykdė ir ko ne. Taip pat jis pasiūlė sudaryti ir nutarimų komisiją, kuri pagal seimo atstovų ir įvairių darbo grupių padarytus siūlymus paruoštų tuos nutarimus seimui patvirtinti.

Vykstant karštomis diskusijoms dėl pirmųjų siūlymų, atsirado ir visa eilė kitų siūlymų darbotvarkę papildyti ir pakeisti. Kad būtų daugiau laiko svarstyboms bendruomenės opiais klausimais, buvo pasiūlyta sutrumpinti laiką numatytiems septyniems simpoziumams ir po jų sudarytų grupių diskusijoms. Į darbotvarkę buvo pasiūlyta įtraukti pranešimą apie JAV ir Lietuvos seimo komisijos veiklą ir svarstybas dėl PLB vardo bei tuo pačiu jos konstitucijos pakeitimo, net tam reikalui sudarant specialią komisiją.

Daug brangaus laiko, galbūt bereikalingai, buvo išieškota iki visi siūlyti darbotvarkės pakeitimai buvo priimti ir buvo išrinktos siūlytos komisijos.

Į nutarimų komisiją buvo išrinkti: dr. Petras Kisielius (JAV), Juozas Alkis (Didž. Britanija), Janina Vabolienė (Australija), Ona Bartusevičienė (Vokietija), Nijolė Martyniuk (Rusija) ir Juozas Paransevičius (Lenkija).

O į PLB konstitucijai pakeisti komisiją buvo išrinkti: Eugenijus Čuplinskis (Kanada), Joana Kuraite-Lasienė (Kanada), Andrius Šmitas (Vokietija), Antanas Stepanas (Australija), Gabrielius Žemkalnis (Australija), prof. Vilius Bernatonis (Sibiras), Virginija Tarnauskaitė (Baltarusija), Algimantas Gečys (JAV) ir Algis Rugienius (JAV).

Pagal naujai sudarytą darbotvarkę buvo perskaityti pereinamo seimo nutarimai, bet dėl to, kurie buvo įvykdyti ir kurie ne, valdyba taip ir nepasisakė.

Tuo ir baigėsi pirmosios dienos priešpietinė sesija.

Valdybos veiklos pranešimai

Popietinė sesija prasidėjo su valdybos veiklos pranešimais. Beveik visi šiame seime dalyvavę valdybos nariai gavo progą pasirodyti kas jie yra ir suglaustai (nukelta į 5 psl.)

Žymiausias šių dienų Lietuvos tenoras Virgilijus Noreika šią vasarą atšventė kūrybinio darbo keturiasdešimtmetį. Per šį laikotarpį dainininkas operos gerbėjams pristatė 47 kūrinius, dauguma jų buvo premjeros. Koncertuota buvo ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų - Kanadoje, JAV, o taipogi daugelyje Europos šalių.

V. Kapočiaus nuotr.

Paminklas Černobylio aukoms atminti

Vilniaus Sapiegos ligoninės parke atidengtas paminklas Černobylio aukoms atminti. Paminklas atidengtas praėjus vienuolikai metų, kai Černobylio katastrofa nusinešė pirmąją auką iš Lietuvos. Tada mirė katastrofos

vietoje dirbęs 48 metų J. Martusevičius iš Kauno rajono Garliavos miestelio. Suklupusios moters granitinės skulptūros autorius yra vilnietis L. Virbickas, paminklą pašventino monsinjoras K. Vasilauskas.

LŽ

Pinigai plaunami nežinia - kaip ir kur

Rimantas Varnauskas

Kol kas reikia džiaugtis, kad Lietuva nėra papuolusi tarp tų valstybių - "ploviklių". Mūsų šalis maža, bankai net objektyviai nėra pajėgūs "prasukti" milžiniškas "nešvarių" pinigų sumas, todėl kriminaliniam pasauliui, kuris niekada neplauna mažomis sumomis, šiuo atžvilgiu nesame labai patrauklūs, - mano teisingumo viceministras Gintaras Švedas. Jis neabejoja, kad plovimo atvejų ir dabar esama, ir būsių ateityje.

Oficialių ir viešų duomenų, kurios valstybės yra didžiausios "ploviklos", nėra. Tradiciškai plaunami pinigai, gauti už nelegalią prostituciją, narkotikų bei ginklų prekybą. Kadangi šių verslo sričių kontrolė Europoje gana gerai reglamentuota, Senajame žemyne dideliu mastu plauti pinigų yra sudėtinga. Nors tai ne-reiškia, kad tuo neužsiimama. G. Švedo nuomone, kreiptinas dėmesys į ofšorines kompanijas. Jei valstybė leidžia jų veiklą, tai praktiškai yra įrodymas, kad ji toleruoja pinigų plovimą. Ypač tai pasakytina apie Lotynų Amerikos šalis.

Klausiamas, ar keliolikos Lietuvos bankų griūtis ir nežinia kur prapuolę šimtai milijonų litų nėra savotiškas plovimo atvejis, G. Švedas sakė, kad pagal klasikinį plovimo apibrėžimą - ne.

Problema - kur jie "išplauks"? Jei pinigus bus bandoma legalizuoti kitoje valstybėje, turėsime antrinį veiksma - pinigų plovimą. Tačiau juos atgauti sunku, nes dar nedaug valstybių yra ratifikavusios pinigų plovimo konvencijas ir kartu įsipareigojusios padėti viena kitai.

Ar Lietuvos įstatymai, reglamentuojantys bankų veiklą, yra pakankami, kad užkirstų galimybę plauti pinigus? G. Švedas sako, kad įstatymų situacija yra įdomi. ES direktyvos apima įvairias komercines įstaigas: investicines bendroves, draudimo kompanijas, finansų maklerio įmones, pašta, lombardus etc. Žodžiu, visas, kuriose galima didelę grynų pinigų apyvartą. Ir daugiausiai bėdų kyla, ne dėl bankų, kurių veikla plovimo požiūriu pakankamai (nukelta į 5 psl.)

Grybų rinkimo sezonas Dzūkijoje jau prasidėjo.

V. Kapočiaus nuotr.

Nauja sodyba Rumšiškėse

Lietuvos liaudies buities muziejuje birželio 15 d. atidaryta

Tikrai būsimė Europoje

Seimo plenariniame posėdyje pateiktas Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimų projektas, kuriame numatyta įsteigti parlamente Europos reikalų komitetą. Europos reikalų komitetas kuriamas siekiant stiprinti parlamentą vaidmenį integruojantis į Europos Sąjungą. Jis palaikytų ryšį su Vyriausybe, koordinuotų ir kontroliuotų visus klausimus, susijusius su integracija į Europos Sąjungą.

nauja XX a. pradžios dzūkų sodyba. Ji atkelta iš Varėnos rajono Musteikos kaimo. Šiame kaime dažnai lankydavosi žymus gamtininkas Tadas Ivanauskas. Atkurtame senoviskame dzūkų pirkios interjere bus galima pamatyti ir gamtininko asmeninių daiktų, paukščių iškamšų. Rumšiškėse įsikūrusiame muziejuje po atviru dangumi dabar eksponuojama daugiau kaip 20 sodybų.

LA

DARBININKA laiškai pasiekia ir elektroniniu paštu (E-mail)!
jkeleras@aol.com

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekiliojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuvas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuvos. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaigia veikia naujoji vietoje - **OHLERT-RUGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

× LĖKTUVAI
× LAIVAI (CRUISES)
× TRAUKINIAI (AMTRAK)
× AUTOBUSAI
× NUOMOJAMOS MAŠINOS
× VIEŠBUČIAI
× IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Visatos Karalienės šventėje

Minint šimto metų sukaktį nuo Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimo, Šv. Tėvas Pijus XII tai atžymėjo specialiais jubiliejiniais Marijos metais. 1954 m. gruodžio 8 d., baigiant šiuos metus, Popiežius savo enciklikoje "Ad coeli Reginam" paskelbė naują šventę, kad visi krikščionys su dar didesniu pasitikėjimu galėtų kreiptis į Mariją, kaip savo Karalienę.

Marijos, kaip Visatos Karalienės, šventė kasmet švenčiama gegužės mėn. 31 d. Tą pačią dieną atnaujinamas pasiaukojimas Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai. Minėtoje enciklikoje Popiežius kviečia visus prie didesnio ir gilesnio pamaldumo į Mariją, kasdien kalbant rožančių privačiai ar viešai, iškilmingai atšvenčiant Marijos šventes, rengiant maldininkų keliones į Marijos šventoves.

Marija - Visatos Karalienė! Pirmu požūriu šis titulas atrodo labai sensacingas ir lyg naujas pavyzdys, kaip katalikai perdeda reikšdami savo pagarbą Marijai. Nors ir labai prie susivienijimo su katalikais palinkęs protestantas gali pagalvoti, kaip bus galima suprasti tokią Bažnyčią, kuri skiria tokią nepaprastą pagarbą ir svarbą Dievo kūriniui. Tačiau iš tikrųjų šis didingas Marijos titulas yra paremtas ant rimtų ir svorių pagrindų. Teisingai suprantas jis nebeatrodo perdėtas.

Karaliaus ar karalienės titulai gali būti teikiami perdėta ir tikrąja to žodžio prasme. Perkeltine prasme Marija nusipelnė karalienės titulo, nes ji yra aukščiausiai Dievo iškelta virš visų tvarinių. Jeigu Dievas yra pats tyrumas ir šventumas, koks turi būti aukštas tyrumo ir šventumo laipsnis toje moteryje, kuri suteikė jam žmogišką kūną ir kraują.

Tačiau katalikų Bažnyčia eina dar toliau. Marija yra vadinama visatos Karaliene taip pat ir dėl to, kad ji dalyvauja tvatinijos valdyme. Popiežius Pijus XII tai apibūdina šitaip: "Marijose atsispiria Dievo Sūnaus garbė, didybė ir karaliavimas. Glaudžiai susijusi žmonijos atpirkimo darbe su kankinių Karaliumi kaip jo motina ir bendradarbė, Marija lieka su juo amžinai susijungusi taip pat ir atpirkimo ir maloninių dalykų. Jėzus Kristus yra karalius Karalius nuo amžinybės pagal savo prigimtį ir pergalę. Per jį, su juo ir jame Marija yra Karalienė vien malonės, dieviško giminingumo, bendros pergalės ir ypatingo išrinkimo proga. Marijos karalystė yra tokia - pat plati, kaip ir jos Dieviškojo Sūnaus, nes niekas nėra išskirtas iš jos valdžios."

Kaip Marijos užtarimo galia priklauso nuo Kristaus atpirkimo nuopelnų, taip ir šiuo atveju teigiama, kad Marijos Karalienės autoritetas paeina vien iš jos glaudaus susijungimo su Jėzumi. Jokiu būdu nemanoma jos dalinio karaliavimo sulyginti su absoliučiu Kristaus karaliavimu.

Marijai taip pat tinka Karalienės titulas, nes ji pagimdė Sūnų, kuris yra visatos Karalius ir Viešpaties. Apreiškimo metu archangelas Gabrielius Marijai aiškiai pareiškė apie jos Sūnų: "Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovydo sostą: jis karaliaus Jokūbo namuose per amžius, ir jo karaliavimui nebus galo" (Luko 1, 32-33).

Kristus yra Karalius ne vien dvasiniuose, bet visuose reikaluose. Tokiu būdu ir Marija rūpinasi visais jai pavestųjų reikalais. Bažnyčia, naudodama Marijos titulą "Visatos Karalienė", nori tuo pabrėžti, kad jai pavesta ne vien žmonės, vargštą asarų slėnyje, bet taip pat sielos skaistykloje ir šventieji danguje.

Aš čia tik svečias,
aš tik praeivis kaip visi mano senoliai (Ps 38,13)

Pilgriminė kelionė į Žemaičių Kalvariją

Jolanta Klietkutė

Maldininkas, besileidžiantis kelionėn, primena Abraomą, kuris išgirdęs Dievo kvietimą: "Palik savo namus, palik visą šalį, kuria tau duosiu", akiai pakluso ir už tai buvo apdovanotas - tapo visų tautų tikėjimo tėvu. Vėliau tos pačios Pažadėtosios Žemės ieškodama keturiasdešimt metų dykumoje klajojo Izraelio - pašauktoji tauta, išvauduota iš Egipto nelaisvės. Evangelistas Matas pasakoja apie tris Rytų išminčius, atkeliavusius pagarbinti išpranašautojo, žvaigždės parodyto žydų karaliaus, gimusio Betliejaus tvartelyje. Pats Jėzus, sulaukęs dvylikos metų, su tėvais ir giminėmis iš Galilėjos lygumų kopė į Judėjos kalyną, į šventąjį Jeruzalės miestą prisiminti ir atnaujinti ant Sinajaus kalno sudarytosios Viešpaties ir jo tautos Sandoros. Maldos kelionė amžių bėgyje išliko geriausių žmogaus, Dievo ieškotojo, simboliu.

Nuo IV a. jau visoje Europoje prasidėjo ir labai suaktyvėjo pilgriminės kelionės į šventąją Žemę. Atsiranda pirmieji jos aprašymai, kuriuose keliauninkai labai vaizdingai nupasakoja aplankytą Jėzaus gyvenimo vietas, tenai vykstančias pamaldas bei tradicijas. Naują susidomėjimą bangą šventąją Žemę sukėlė prasidėję kryžiaus karai. Visi pilgrimai troško aplankyti tas vietas, apie kurias skaitė šventajame Rašte. Viduramžiais gimė posakis "melstis kojomis". Kartais prakaitas, dažnas maisto stygius, žvaigždžių antklodė nakčiai, pavojai ir darganos virto ilga pilgrimo litanija. Kartą meldžias ilgas jo apsiaustas, plačiabylė skrybėlė, geriausia jo draugė lazda, ant krūtinės pakabinta kriauklė - maldininko dokumentas ir tūkstančio pėdų nuglostyti akmenys pakeliui į Romą, "prie Apaštalų (bazilikų) slenkčių", į Kompostelą Ispanijon apie apaštalo Jokūbo palaikų ar į Viešpaties miestą Jeruzalę. Vėliau prie didžiausių šventųjų vietų buvo priskirta Porciunkulė, Švč. Mergelės Marijos, Angelų Karalienės, bažnytėlė netoli Asyžiaus, kur Pranciškui buvo prabėgęs Nukryžiuotasis. Nuo 1320 metų Jeruzalės šven-

tovės apsiėmė globoti broliai pranciškonai. Jie taip pat organizavo šventųjų vietų lankymą pilgrimams: keleviai pasimeldę ir aplanę Šv. Karstą prieš švintant išeidavo į dviejų valandų kelią Alyvų kalno linkui. Ši praktika kilo iš žmogiškosios širdies troškimo išvysti ir ypatingai išgyventi labiausiai dramatiškus išganymo paslapties faktus. Kaskart vis naujų kartų pastangos tai patirti, paliesti vėlyvai-

ti visuotiniai Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo atleidai. Labai greitai kasmetinės pirmojo liepos mėnesio dešimtadienio kelionės į šiuos atlaidus tapo gyva tradicija.

Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnyba, vadovaudamasi evangeliniais žodžiais: "Eikite ir skelbkite, jog prisitartino dangaus karalystė" (Mt 10, 7), "Nieko neimkite kelionei: nei lazdos, nei krepšio, nei duonos,

Žygis į Žemaičių Kalvariją.

V. Žilakausko nuotr.

siais viduramžiais peraugo į konkrečią religinio pamaldumo išraišką. Pirmasis panašias į Jeruzalės vietas savo vienuolyne Ispanijos Cordoboje įrengė, 1420 metais grįžęs iš Šv. Žemės, vienuolis Alvaro. Ši praktika greitai paplito visuose Europos vienuolynuose. Viešpaties Kančios vietos Jeruzalėje, kurias apeidavo pilgrimai lankydami šventojų Žemėje, nuo seno buvo siejamos su asmeninėmis dvasinėmis malonėmis ir dovanomis. Amžių bėgyje tam tikroms Šv. Žemės vietoms atlaidus iš Apaštališkosios Sostinės buvo išprašę pranciškonai. Popiežius Pijus IV 1561 metų liepos 17 dieną rašte "Divina disponente clementia" patvirtino visus atlaidus, kurie bet kada prieš tai būtų skirti šventosios Žemės vietoms.

Lietuvoje maldininkai labai pamėgo Žemaičių Kalvariją, kur XVII a. dominikonai įsteigė Kryžiaus Kelių, beveik tiksliai atkartodami Jėzaus nueitą kelią Jeruzalėje. 1742 m. čia buvo įves-

nei pinigų. Neturėkite nė dviejų palaidinių. Jei įeisite į kokius nors namus, pabūkite tenai ir iš ten keliaukite toliau. O kur tik žmonės jūsų nepriimtų, išeidami iš to miesto, nusikratykite nuo kojų dulkes kaip liudijimą prieš juos" (Lk 9, 3-5), jau šeštus metus iš eilės organizuoja pilgrimages keliones į Žemaičių Kalvarijos atlaidus, kuriose kasmet dalyvauja apie pusantro šimto jaunų žmonių iš įvairių Lietuvos kampelių. Mūsų atgailos piligrimystė visuomet prasideda nuo kelių dienų stovyklos - kolektyvų. Stovyklos vieta kasmet pasirenkama vis kita. Dieną meldžiamės, klausomės įvairių pamokymų, mąstymų, dalijamės gerulėse. O vakarais įeiname į kaimo ar miestelio gatves dalindami Gerąją Naująją su gyventojais, kviesdami jaunimą jungtis prie žygio. Pilgriminė kelionė skiriasi nuo ekskursijos. Keliaujame nedaug - kasdien apie 20 kilometrų, tačiau labai intensyvioje žodinėje, rožinio, šlovinimo ar nebylioje mąstymo

darbą ir priartėti prie dangaus: "Ir kas paduos bent taure šalto vandens atsigerti vienam iš šių žmonelių dėl to, kad jis yra mano mokinis - iš tiesų sakau jums, - tasai nepraras savo užmokesčio" (Mt 10, 42).

Tačiau labai dažnai šiuose žygiuose mėgstame paskeisti savvies, užsiūliuoti gražiose giesmėse, pagauti išmaldos prašymo, pagaibos darbuose azartą... Tad prisiminkime popiežiaus Jono Pauliaus II 1979 m. birželio 7 dieną Lenkijos Kalvarijoje išsakytas mintis: "Dažnai atvykdamas čionai... ir klajodavau Viešpaties Jėzaus bei Jo Motinos takais, mąstydamas Jų švenčiausias paslaptis. Per Marijos rankas aukodavau Viešpačiui Jėzui kasdienius sunkumus ir kasdienius rūpesčius visą savo vyskupavimą, vėliau kardinolavimo laikotarpiu. Mačiau, kad vis dažniau turiu čia ateiti, nes visų pirma rūpesčių atsiradavo vis daugiau, antra - keistas dalykas - dažniausiai jos labai paprastai išsispresinimo ar nebylioje mąstymo

(nukelta į 4 psl.)

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

Vincas Krėvė

4

Nepamenu, kurie dar klausimai buvo svarstomi, tik pamenu, kad pabaigoje pareiškė, kad nuo ryt dienos jam teks sulig konstitucijos eiti Prezidento pareigas, bet jis nemanė atsisakyti ministerių kabinetui vadovauti. Čia pat paskyrė, rodos, kito posėdžio laiką.

Posėdžiui sekretoriavo Mašalaitis. Rodos, tuojau po posėdžio jis man paaiškino, kad sulig konstitucijos ministeris pirmininkas, kada jam tenka eiti Prezidento pareigas, negali ministerių kabinetui vadovauti. Savo pareigas jis turi perduoti pavaduotojui. Jis tik gali reikalauti, kad ministerių kabineto posėdžiai svarbiais reikalais būtų daromi prezidentūroje, ir tik tada tiems posėdžiams pirmininkauja. Patarė man pareikalauti perduoti pirmininko pareigas man. Jis yra girdėjęs, kad greitai laiku bus paskirtas valstybės kontrolieriumi buvęs kunigas Adomuskas, komunistas bolševikas. Iki jo paskyrimo reikėtų kuo greičiausiai sutvarkyti slaptojo fondo atskaitomybę, nes kitaip galėtų nukentėti daug žmonių iš anapus linijos, pavyzdžiui, mokytojai, kurie mokytojauja lietuviškose srityse, bolševikams atitekusiame po Lenkijos žlugimo, nes jie gaudavo papildomai algos iš lietuvių vyriausybės.

Aš pasiklausiau Mašalaitį, kokia jo padėtis. Atsakė man, kad šiandien, kaip būna paprastai kabinetui pasikeitus, jis buvo ištekęs Paleckiu atsisakymo raštą, bet tasai pareiškė, kad jei Mašalaitis stovi ant nepriklausomos Lietuvos pamato ir tai idėjai yra ištikimas, gali pasilikti savo vietoje.

Tas Mašalaitis pareiškimas mane kiek nuramino.

Rodas, tą patį vakarą sugrįžęs iš Maskvos apsilankė pas mane į butą buvęs užsienio reikalų ministeris Urbšys. Jis prašė mane leisti jam Užsienio ministerijoje sutvarkyti raštus ir pasiruošti perduoti įstaigą man tvarkoje. Aš sutikau, naujaušdamas be kalbų, kad viskas,

kas gali kuo nors kompromituoti mūsų žmones, bus panaikinta.

Užklaustas apie derybas Maskvoje, pareiškė, kad bolševikai okupuoti Lietuvą. Veltui stengtis atsiginti, bet nieko tuo atveju padaryti nebuvo galima. Molotovas yra pareiškęs, kad sovietai nenori atsidurti tokioje padėtyje, kurioje yra atsidūrę Prancūzija: jei ji būtų okupavusi Belgiją, visos kampanijos eiga būtų buvusi kitoniška. Sovietų valdžia nepasitiki Vokietija ir mananti, kad Lietuvos neokupuos Sovietams, ją anksčiau ar vėliau okupuosianti Vokietija, kuri Lietuvoje paruošianti sau puolimo bazę. Kariškai okupavusi Sovietinė vyriausybė nemananti kištis į Lietuvos vidaus reikalus arba daryti spaudimą jos politinę ar ūkinę struktūrą pakeisti. Urbšys teiravėsi diplomatinėse Maskvos atstovybių sferose ir patyręs, kad greičiausiai negrės Lietuvai bolševizacijos pavojus, nes Sovietų vyriausybė šiuo momentu dar karo nenorinti ir nedrįs todėl erzinti Vokietiją vyriausybės, kuri vargu ar pakęstų Lietuvos sovietizaciją. Del karinės okupacijos, galimas dalykas, Sovietų vyriausybė turinti Vokietijos sutikimą.

Susitarėm, kad aš rytojaus dieną užėisiu pirmą valandą perimti ministerijos.

Tą patį, rodos, vakarą mane painformavo ar tik ne p. Kubiliūtė, kad gauta iš Škirpos šifruota telegrama, kurioje pranešama, kad A. Voldemaras jau yra išvažiavęs Lietuvon. Perspėjimai, daromi jam, nepaveikė, nes jis yra įsitikinęs, kad jis turįs gerą vardą pas rusus, nes savo laiką jie ne kartą yra jam reiškę savo simpatijas, net buvo siūlę jam profesoriaus vietą vienam rusų universitete, kai jis buvo Smetonos persekiojamas. Tada aš tuojau paliepiu pasiųsti pasienio inspekcijai telegramą su įsakymu neleisti Voldemarui įvažiuoti į Lietuvą.

Kitą dieną apie 10 valandą nuėjau į ministerio pirmininko būstinę, iškviestas ten Paleckio. Čia jis jau šeimininkavo, duodamas parėdymus ateisti kai kuriuos valdininkus. Pasiūlė man pasirašyti jo, kaip einančio Prezidento pareigas, pasirašytą įsakymą, kuriuo jis skiria Gedvilą vidaus reikalų ministeriu. Aš pasirašyti atsisakiau, nes dar neinu ministerio pirmininko pareigų. Kai jis man tas pareigas bus perdavęs, tada aš galsiu jo parašą [konfirmuoti], kaip einas ministerio pirmininko pareigas. Paleckis man atsakė, kad mielai noru tai padaryti, bet Sovietų atstovybė reikalau-

janti, kad jis, eidamas Respublikos Prezidento pareigas, pasiliktu sau ir ministerių kabineto veiklos vadovavimą. Pareiškiau nusistebėjimą, kad jis mano elgtis ne pagal Lietuvos konstitucijos reikalavimus, bet Sovietų atstovybės. Čia pat p. Mašalaitis paaiškino jam irgi, kad tikrai, kai ministeriui pirmininkui tenka pavaduoti Prezidentą, jis savo pareigas perduoda kitam, ir kol tos pareigos nėra man formaliai perduotos, aš negaliu konfirmuoti Prezidento parašo paskyrimo ar skelbiamausių įstatymų aktuose. Paleckis atsakė: kad išgelbėtume Lietuvos suverenumą, turime labai skaitytis su Sovietų reikalavimais, net jei jie priešintųsi mūsų įstatymams, nes Sovietų rankose yra jėga, ir niekas šiandien mus užstoti negalėtų, jei rusai panorėtų net mūsų savarankiškumą pažeisti. Todėl gyvas reikalas yra skaitytis su Sovietų atstovybės, ypač su Dekanozovo reikalavimais. Perdavimo ministerio pirmininko pareigų reikalą jis turėjęs atsklausti Dekanozovo sutikimo.

Aš Gedvilą paskyrimo akto nepasirašiau tuomet, iki perdavimo pareigų klausimas bus išspręstas. Maniau vėliau tuo reikalu pasitarti su E. Galvanausku ir pasielgti, kaip jis patars.

Apie 12 valandą ar kiek vėliau nuvykau užsienio ministerijon, kur radau jau Urbšį; pasikalbėjome einamaisiais reikalais, paprašiau pas jį kai kurių nurodymų ir patarimų. Vėliau apėjome ministerijos įstaigas, supažindino mane su tarnautojais. Pažadėjęs man pagalbą patarimu, kai tik aš būsiu tos pagalbos reikalingas, atsisveikino ir išėjo.

Vėliau susiskambinau su Galvanausku ir susitarėme, kad vakarą aš pas jį užvažiuosiu pasikalbėti.

Pasitarime, jei neklustu, dalyvavo ir gen. Vitkauskas. Nusistatyta buvo: 1) reikalauti iš Paleckio perduoti ministerio pirmininko pareigas man, kadangi jis pasirodęs yra labai baikštus ir jam daromas didelis iš Sovietų atstovybės spaudimas, kuriam jis atsispirti negali, 2) nespėsti skubiai jokių klausimų, neaptarus jų anksčiau tarpusavy, ir 3) jokių finansinių, ekonominių klausimų nespėsti, nepasisakyti anksčiau apie juos Finansų ministerijos organams. Be to, vengti neoficialių pasimatymų su Sovietų atstovybės pareigūnais, kad išvengus jų tiesioginio spaudimo.

Rūpino mus labai būsimoji Lietuvos okupacija rusų kariuomenės,

(nukelta į 4 psl.)

■ Popiežius Jonas Paulius II nusiuntė sveikinimo telegramą naujam Irano prezidentui Mohammadui Khatami. M. Khatami, musulmonų šiitų dvasininkas, kuris pagarsėjo savo nuosakomis politinėmis pažiūromis, Irano aukščiausiasis dvasinis vadovas ajatola Ali Khamenei rugpjūčio 3 d. patvirtino naujuoju prezidentu. Jis prisaikdintas parlamente rugpjūčio 4 d. Iranas pasiūlė Europos Sąjungos (ES) valstybėms gražinti i Teheraną savo ambasadorius, atšauktus iš šalies po "Mykonos" proceso nuosprendžio paskelbimo. Tačiau tai turi vykti laipsniškai, sakė prezidento posta paliekantis Ali Akbaras Haschemi Rafsandhani. Anot jo, i Teheraną gali grįžti ir Vokietijos ambasadorius, tačiau tik tada, kai kiti ES ambasadoriai jau bus Irane.

■ Rugpjūčio 2 d. prekybos centro automobilių aikštelėje Malmės mieste, Pietų Švedijoje, buvo sušaudytas verslininkas iš Rusijos Jevgenijus Golubčikas. Dviračiu privažiavęs kaukėtas žmogus pradėjo šaudyti i 46 metų vyriškį ir jo paauglį sūnų, tuo metu kroviusius i automobilį savo pirkinius. J. Golubčikas, kliudytas kelių kulkų, mirė greitosios pagalbos automobilyje pakeliui i ligoninę. Švedijos policijos teigimu, versijos, jog nužudymas susijęs su Rusijos organizuotu nusikalstamumu, yra "vien spekuliatyvos". Nužudytasis turėjo neseniai įsteigtą jūros pervežimų kompaniją "NB Shipping".

■ Jungtinių Tautų žemės ūkio ministerija paskelbė savo tyrimų rezultatus apie šalį išmetamą nesunaudotą maistą. Pasak žemės ūkio ministerijos raporto, kiekvienas amerikietis per metus išmeta 160 kilogramų maisto: daugiausiai tai daržovės, vaisiai ir duonos atliekos. Visą kartu sudėjus, amerikiečiai per metus sugadina beveik 44 milijonus tonų maisto. Dėl maisto gadinimo kaltos fast-food valgyklos.

Juzefo Pilsudskio pėdsakai vilioja lenkų turistus

Lenkijos laikraštis "Rzeczpospolita" siūlo lenkų turistams pakeliauti Lietuvos vietomis, kuriose augo ir gyveno Lenkijos Respublikos atkūrėjas Juzefas Pilsudskis.

Vienas didžiausių Lenkijos dienraščių J. Pilsudskio pėdsakams Vilniaus krašte skiria puslapio. Reportažo autorius - Jerzy Haszczyński. Reportaže nėra jokių politinių komentarų, pateikiami tik objektyvūs istori-

niai, dokumentais paremti faktai. Nurodoma turistams svarbi informacija - viešbučių kainos, autobusų maršrutai, kuriais galima apsilankyti Zalave, Pavoverėje, Pikeliškėse, Vilniuje, Druskininkuose.

Straipsnis iliustruotas Lukiškių aikštės nuotrauka, po kuria pažymima, kad joje J. Pilsudskis "mėgo priiminėti karinius paradus".

BNS

Į Vilnių atvyksta operos primadona Montserrat Caballe

Naują sezoną Lietuvos nacionalinė filharmonija rugsėjo 20 dieną pradės ypatingu - garsiausios iš iki šiol Lietuvoje gastroliavusių operos žvaigždžių Montserrat Caballe koncertu. Į Vilnių ispanų primadona atvyksta kartu su dukra, taip pat dainininke Monsita ir nuolatinio dirigento Jose Collado. Vieninteliame gastroliu koncerte operos žvaigždėi akompanuos Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras. Dviejų dalių koncerte skambės arijos ir duetai iš operų.

Nacionalinės filharmonijos generalinis direktorius Gintautas Kėvišas teigė, kad pirmą kartą kontrakte iki smulkmenų aptartos visos viešnagės sąlygos, ko anksčiau Nacionalinė filharmonija nėra dariusi net viešint tokioms visame pasaulyje pripažintoms žvaigždėms, kaip,

pavyzdžiui, Mstislavas Rostropovičius. Vienas iš Montserrat Caballe reikalavimų, - visur, kur gyvens ir koncertuos dainininkė, turi būti įrengtas liftas.

Garsios atlikėjos pasirodymui dėl geriausios akustikos pasirinkta Nacionalinės filharmonijos salė, kurioje yra 650 vadinamųjų komercinių vietų. Bilietai i šį koncertą kainuos nuo 100 iki 500 litų. Kontrakte numatyta, kad keturiasdešimt žmonių, nusipirkusių bilietus po tūkstantį litų, po koncerto bus pakviesti i Montserrat Caballe priėmimą "Stikliuose" ir gaus dainininkės autografus.

ELTA

Paremdami lietuvišką spaudą,
Jūs remiate lietuvių
Amerikoje
(718) 827-1351

Kurortinis sezonas Baltijos pajūryje pačiame įkarštyje.

Piligriminė kelionė į Žemaičių Kalvariją

Pagalba pakeliui.

V. Žilakausko nuotr.

(atkelta iš 3 psl.)

davo po mano apsilankymo Kalvarijoje. Galiu Jums šiandien pasakyti, mano Brangieji, kad nėra viena problema, kuri dažnai slegia vyskupo širdį, nebuvo išspręsta kitaip, kaip tik čia, prameldžiant ją didžiosios tikėjimo Paslapties akivaizdoje, kurią Kalvarija slepia savyje. Tai yra paslaptis, kurią jūs visi gerai žinote: Kalvarija turi savyje kažką tokio, kas žmogų įtraukia. Visų pirma žmogų čia traukia Motinos suvienijimo su Sūnumi paslaptis i Sūnaus su Motina. <...> Tai yra išreikšta erdvėje ir laike, yra atrandama šiose kalvose ir stotyse, pramelsta tiekios širdžių, per tiek kartų ir sudaro didelį, gyvą tikėjimo, vilties ir meilės lobyną, kurį šiose šventovėse, šiose kalvose sukaupė žemiško-

sios Dievo Tautos vaikų viltys ir meilė; Dievo Tautos, iš kurios ir aš esu kilęs, ir semiu iš šio lobyno. Net labai nedaug pridėdamas - semiu. Kaskart, kai čia ateinu, turiu liudijimą, kad Jėzaus ir Marijos paslaptys, kurias čia meldamiesi apmąstome - yra begalinės. Nuolat prie jų sugrįžtame ir kaskart negana. Jos mus visada kviečia sugrįžti ir pasinerti i naujo. Šiose paslaptyse yra i karto išreikšta visa, kame yra mūsų žmogiška, žemiška, kasdienė piligrimystė. Ir visa tai per savo Motiną paėmė Dievo Sūnus, ir i visa tai žmogui nuolat yra grąžinama: išeina iš gyvenimo ir sugrįžta i žmogiškąjį gyvenimą. Bet sugrąžinama jau yra naujoje kokybėje, apšviesta nauja šviesa, be kurios žmogiškasis gyvenimas neturi prasmės... Tai ir yra mano piligrimystės Kalvarijoje vaisiai. Vaisiai, kuriais dalinuosi su Jumis. Ir jeigu kuo norėčiau Jūs uždegti, tai tuo, kad nenustotumėte lanke šią šventovę. Dar daugiau - no-

riu pasakyti Jums: nepavarkite maldoje...

Aš visuomet stebėjauis tomis tradicinėmis maldomis, kurias girdėdavau Kalvarijos keliuose. Maniau, kad tai yra kažkoks pasauliečių apaštalavimo prototipas... Žinau, kad tas vadovavimas piligrimų grupėms einančioms i Kalvariją, dažnai giminėje pereinavo i senelio tėvui, i tėvo - sūnui, i sūnaus - anūkui, ir taip ištisos kartos susijungdavo su Kalvarija. Aki vaizdu, kad galima ir reikia laikytis tradicinių formulių... galima ir reikia gyventi šiomis maldomis. Bet taip pat galima meltis ir be žodžių - nes visa aplinka kalba ir virsta malda. Aš pats dažniausiai šitaip lankydavau Kalvariją. Tegu iš šios vietos visus, kurie manęs klausosi ščia ar kažkur kitur, pasiekia paprastas ir primygtinis popiežiškas kvietimas maldai. Ir tai yra svarbiausias kvietimas. Galingiausias ginklas!

Taip pat visus, kurie čia atvyks, prašau, kad melsūs už vieną iš Kalvarijos piligrimų, kurį Kristus pasiūkė tais pačiais žodžiais kaip ir Simoną Petrą. Pasiūkė jį kadaise iš šių kalvų ir tarė: "Ganyk mano avelas, ganyk mano avinėlius" (Jn 21, 15-16). Ir to prašau, prašau, kad už mane čia mels-tumėtės man gyvam esant ir man mirus. Amen".

Šiais metais rekolekcijos - pasirošimas atgailos žygiui prasidėjo birželio 28-30 dienomis Pakutuvėnuose.

Liepos 1-6 dienomis vyko atgailos žygis i Žemaičių Kalvariją. Maršrutas: Pakutuvėnai - Šateikiai - Salantai - Mosėdis - Skuodas - Šatės - Žemaičių Kalvarija.

Naujienu agentūros stipendija - lietuviui

Rugpjūčio 2 d. Šveicarijoje vykusiame klasikinės muzikos ir jos atlikėjų festivalyje aštuoniolikametis lietuvių pianistas Kaspars Uinskas laimėjo 1997 metų Reuters jaunųjų menininkų stipendiją.

Reuters fondas stipendiją skiria kasmet jauniems talentingiems muzikams. Stipendiją sudaro 12 tūkst. Šveicarijos frankų (7 tūkst. 900 dolerių). Be jos, pianistas

(nukelta i 5 psl.)

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

(atkelta iš 4 psl.)

bet čia nieko konkretaus kol kas negalėjome nutarti.

Rodos, kita diena buvo paskirta akredituotų Lietuvoje atstovų oficialiam pristatymui. Iš pasikalbėjimų man iškrito atmintin tik Sovietų atstovų pareiškimas nuomonės, kad buv. užsienio ministeriui Urbšui reikėtų suteikti darbo ir vietos. I mano atsakymą, kad šiuo momentu nenumatau, kokią jam darbą galėčiau duoti, nes buvusio ministerio pirmininko negalima paskirti Užsienio reikalų ministerijos valdininku, pasiūlė atšaukti iš Paryžiaus Klimą ir jo vietoje paskirti Urbšį. Iš šio pareiškimo aš vėliau padariau išvadą, kad tuo metu aneksuoti Lietuvą pas Sovietų vyriausybę dar nusi-statymo nebuvo.

Japonų igaliojimo prisipyręs reikalavo jam tiesiai pasakyti, ar Lietuvoje bus įvesta komunistinė tvarka. Atsakyti, žinoma, aš galėjau tik neigiamai, pabrėždamas, kad mūsų kraštas yra ne pramonės, bet ūkio, ir pas mus proletariato beveik nėra. "Rusija irgi buvo ūkio, o ne pramonės kraštas, o vienok ten komunistas šėlsta."

Po atstovų priėmimo nuvykau i ministerių kabineto buveinę, Paleckio iššauktas. Ten jis man oficialiai perdavė ministerio pirmininko pareigas, prašė greičiau pasirašyti Gedvilo paskyrimą vidaus reikalų ministru, rekomendavo jį kaip savo seną pažįstamą, rimtą ir darbštų žmogų.

Iš tolimesnio pasikalbėjimo sužinojau, kad yra labai susirūpinęs Lietuvos savarankiškumo išlaikymu, nusiskundė, kad jam labai sunku atsilaikyti prieš rusų pageidavimus, ypač sunku kalbėti su Dekanozovu, kuris šiurkščiai ir griežtai stato jam įvairius reikalavimus. Baisiai neramu jam dėl Skučo ir Povilaičio likimo, nes jis nepakeltų, jei tektų jam pasirašyti mirties sprendimas. Prašė tuo reikalu pasikalbėti prie progos su Pozdniakovu.

Gedvilo paskyrimo aktą aš pasirašiau, ir atsisveikinęs Paleckis nuvyko i Prezidentūrą. Aš paprašiau Mašalaitį ryt dienos 9 valandą ryto iškviesti J. Mašiūtą, kuris tuomet ėjo valstybės kontrolieriaus pareigas, ir sutvarkyti specialaus fondo reikalus, kas kitą dieną ir

buvo atlikta sulig nustatytos tvarkos.

Mašalaitis man čia pat pareiškė, kad tuo metu, kai aš su Paleckiu kalbėjau, iš Užsienio reikalų ministerijos skambino prašydami atvykti i ministeriją. Rodos skambino Čarneckis.

Nuvykęs ten sužinojau, kad, matyti, pabėgo Norkaitis, nes jau antra diena, kaip jis nepasirodo ministerijoje ir, namie ieškomas, nesurastas. Žmona atsisako ką nors apie jį pasakyti; antra, Volde-maras atvykęs Lietuvon ir suimtas neva už paslėpimą svetimos valiutos, kurios įvažiuojant neįregistravo. Surasta pas jį 1100 dolerių, kelios dešimtys svarų sterlingų, keli šimtai itališkų kronų ir t. t. Jis atvežtas Kaunan ir, rodos, dabar sėdi Kauno kalėjime. Žmona jo laisva, buvusi ministerijoje ir ketinusi ryt rytą užteiti.

Kitą dieną ji tikrai buvo užėjusi, bet ne ministerijon, tik pas mane i namus, kur galėjome atviriau pakalbėti. Pasakiusi, kad vyras buvo nusidžiaugęs, kai sužinojo, kad esu ministeris. Manė, kad dabar galėsias grįžti Universitetan, prašė padaryti pastangą, kad greičiau būtų išleistas.

Nepamenu, tą dieną ar kitą atėjo pas mane pristatyti Gedvilas, jau, rodos, perėmęs Vidaus reikalų ministeriją. Jis pareiškė, kad esąs senas komunistas, nemanęs kada nors patekti i ministerius ir dabartiniu metu nenorėjęs šių pareigų priimti, bet sutiko, partijos įsakomas. Bijo, kad nebūtų nesusipratimų tarp jo ir kai kurių kitų ministerių. Aš nebuvaud nudiugintas tokio jo prisipažinimo, bet ką turėjau bedaryti. Išreiškiau tik nuomonę, kad jei dirbs Lietuvos nepriklausomybės naudai, tikiuosi, kad galėsime surasti bendrą kalbą. Manau, kad jis nėra užmiršęs, jog anksčiau, negu tapo komunistas, buvo lietuvis.

Atsakė, kad jis to neužmiršo ir neužmirš ir stengsis kiek galima, kiek tai nuo jo pareis, ginti krašto reikalus.

Čia pat prašiau jo išaiškinti Voldemaro reikalą ir kiek galima greičiau jį laisvėn išleisti, nes nepatogu buvusį kelis kartus ministerį laikyti kalėjime ir dargi tokio būdu daryti i jo politinį kankinį. Pažadėjo padaryti viską, kas nuo jo pareina.

Pirmame posėdy, kurį aš sukviečiau, be kitų klausimų, buvo įvesti etatai naujos ministerijos - Sveikatos, kurios ministeriu buvo drauge su kitais paskirtas dr. Koganas, žydas, apie kurį tik vėliau sužinojau, kad yra komunistas. Pareikalavau, kad etatai būtų perduoti Finansų ministerijos biudžeto komisijon, o tuo tarpu nutarta

perduoti Koganui Sveikatos departamentą, kaip būsimosios ministerijos užuomazga

Po kelių dienų jau turėjau daug vargo su dr. Koganu.

Vos spėjęs perimti įstaigą, ar tik ne pirmą dieną jis atleido 13 lietuvių gydytojų, jų tarpe net tokius, kurie departamentui visai nepriklausė, savivaldybių gydytojus, ir jų vieton paskyrė žydas. Kai aš buvau apie tai painformuotas, tuojau pasiūkau Koganą ir pareikalavau atstatyti seną padėtį. I pasiaiškinimą Kogano, kad atleisti gydytojai yra reaktionieriai, seno Smetonos režimo šulai, atsakiau, kad gydytojų pareigos nieko bendro su politika neturi, ir dar kartą pareikalavau, kad gydytojai būtų atstatyti senose vietose.

Padėties keblumas tas, kad sulig senų, tautininkų išleistų įstatymų atitinkamas ministeris net aukščiausius valdininkus skiria ir atleidžia tiesioginiai, be ministerio pirmininko žinios, ir Prezidento aktus tuo reikalu kontrastignuoja. Todėl tuo reikalu tiesioginiai aš nieko padaryti negalėjau. Pasitaręs su Mašalaičiu, kaipo žinovu, nuvykau pas Paleckį ir griežtai pareikalavau atstatyti padėtį, arba aš turėsiu tuojau pasitraukti, nes negaliu pakęsti, kad mane kaltintu, kad prisidėdau prie lietuvių persekiojimo. Jei atleisti nebus gražinti, aš atsisistatydinsiu.

Po šio pasikalbėjimo buvo savo vieton gražinti, išskyrus tris, kurių vietose žydai ir pasiliko.

Vėliau dar du kartus iškirto šposą - buvo surekvizavęs dvasinės katalikų seminarijos patalpas žydu ligoninei ten perkelti ir Kretingos vienuolyną irgi ligoninės reikalams.

Tuomet, nors padėtis buvo tuojau atstatyta i minimos patalpos nebuvo užimtos, pareikalavau, kad Koganas būtų atstatytas, tuo labiau kad, priėmus Sveikatos ministerijos etatus, i naujus tarnautojus priimdinėjo išimtinai žydas.

I mano reikalavimą Paleckis atsakė, kad jis to negalys padaryti, nes Koganas buvo paskirtas Sovietų atstovybės pasiūlymu ir be jos žinios ir sutikimo jis Kogano atleisti negalėsias, nors tuo klausimu kalbėsias su Pozdniakovu ar Dekanozovu.

Nepamenu, tą ar kitą dieną i Užsienio reikalų ministeriją atvyko Pozdniakovas. Jis prašė nereikalauti dr. Kogano atšaukimo, atsižvelgiant i tai, kad jo atsisistatydinimas tokiu greitu laiku padarytu, ypač žydu visuomenėje, blogą įspūdį. Dr. Koganas esąs nepri-

(Bus daugiau)

Pinigai plaunami nežinia - kaip ir kur

(atkelta iš 2 psl.)

kamai gerai reglamentuota, o dėl minėtų ūkinių subjektų, kurie neturi teisinių reagavimo instrumentų.

G. Švedo manymu, svarbiausia Lietuvos bėda - praktiškai nėra kvalifikuotų specialistų, kurie sugebėtų tirti sudėtingas plovimo bylas. Jau buvo situacijų, kai pinigų "plovėjams" inkriminuoti visai kiti nusikaltimai.

Narkobiznyje galima "prasukti" iki milijardo litų

VRM Organizuoto nusikalstamumo kriminalinių procesų tyrimo valdybos narkotikų skyriaus pareigūnai teigė konkrečių faktų apie "nešvarių" pinigų legalizavimą neturį. Tačiau įvertinę, kiek narkotikų medžiagų buvo konfiskuota, apskaičiavo, kad šiame versle galėtų "sukstis" iki milijardo litų. O konfiskuojama ir sunaikinama apie dešimtadalį apyvartoję esančių narkotikų.

Pareigūnai neatmeta galimybės, kad pinigų bus bandoma legalizuoti prasidėjus "didžiajai" privatizacijai už grynus pinigus. VRM planuoja įkurti specialią valdybą, kuri tirs organizuoto nusikalstamo pasaulio lyderių veiklą ekonominėje sferoje.

Šiuo metu Lietuvoje veikia 8-10 organizuotų narkomafijos gaujų, kurios susijusios su Kaliningradu, Lenkija, Skandinavijos šalimis, JAV. Ardyti jų veiklą sunku, nes techniniu aprūpinimu, materialinėmis galimybėmis narkotikų prekeiviai nu-

Nešvarūs pinigai atplūs per ofšorines kompanijas

Mokesčių policijos, kuri bus atsakinga už pinigų plovimo pre-

Planuota ar neplanuota keliolikos Lietuvos bankų griūtis ir nežinia kur prapuolę šimtai milijonų litų turėtų sudominti Lietuvos Prezidentą A. Brazauską.

R. Šuikos nuotr.

S. Juocevičius mano, kad solidžiuose - Vilniaus "Hermio" - bankuose tvarka iš esmės gera ir per juos pinigų išplauti būtų sunku, bet dėl kitų Lietuvos bankų jis negalėtų garantuoti. Tiesa, S. Juocevičius negalėjo įvardyti kriterijų, kada operacija pinigais bus laikoma įtartina. Nors, jo manymu, tų kriterijų būsia gana daug. Paklaustas, ar jo nuomone, iš Lietuvos išplukdytų milijonų litų nebus bandoma legalizuoti pinigines privatizacijos metu, S. Juocevičius teigė, kad firmos turėdamos pateikti ataskaitas apie gautą pelną ir įrodyti, kad pinigai, kuriuos norima investuoti, igitai teisėtai. Jei užsienio firma pateiks abejotinus duomenis, jos paslaugų teks atsisakyti ir neleisti dalyvauti privatizavimo konkursuose. "Bet niekas naiviai nenurodinė, iš kur pinigai gauti, - svarstė S. Juocevičius. - Jei jau jie norės legalizuoti "nešvarius" pinigus, padarys tai per ofšorinę kom-

ma rezultatų", - teigė S. Juocevičius.

Bankas nusikaltėlių negaudo

Vilniaus banko Vindikacijos departamento direktorius Marijonas Misiukonis, klausiamas apie pinigų plovimą per Lietuvos bankus, teigė, kad dabar tai padaryti sudėtinga, ir citavo "Vakarų ekspertų" išvadą: "šalies bankai maži, visos stambesnės pinigų plovimo operacijos būtų greitai pastebėtos, tad nusikaltėliams tuo užsiimti yra per daug pavojinga".

Aktyvesnių bandymų plauti pinigus buvo pastebėta 1992-1993 m., kai vykdavo atsiskaitymai grynais pinigais ir valiuta, tik kūrėsi bankų saugos tarnybos, menkai kontroliuota valstybės siena. Tuo metu į Lietuvą "ėjo" milijoninės sumos iš Čekijos, Dagestano, kreditus ar investicijas siūlė Nigerijos firmos. Vien Vilniaus bankas yra gavęs per 40 "fantastiškų" pasiūlymų. "Neužkibome", - teigia M. Misiukonis.

Pats bankas turi sudaręs galimai įtartinų finansinių operacijų pavyzdžius. Paprasčiausias - klientas, kurio verslo galimybės yra žinomos "nuo - iki", per savo sąskaitas pradeda "varinėti" galimybes neatitinkančias pinigų sumas. Įtartinų kelia ir dideli indėliai grynais pinigais, imokėti asmens ar firmos, kurios oficiali verslo veikla paprastai turėtų vykti naudojant atsiskaitymus.

Paklaustas, kaip dažnai tenka, vykdamas įstatymų reikalavimus, perduoti duomenis apie įtartinus klientus, M. Misiukonis teigė, kad tai komercinė paslaptis. "Be abejo, tokių klientų būna, bet ne mūsų tikslas pagauti juos. Jei bankas pradės gaudyti, tai gali prarasti dalį klientų. Buvo įdomių pavyzdžių, kuriuos teisėsaugos organai žino".

M. Misiukonis taip pat neatmetė galimybės, kad pinigai, uždirbti nusikalstamu būdu, legaliai, bet slepiant mokesčius ir atsidūrę užsieniuose, turėtų kada sugrįžti į Lietuvą. Jis mano, kad jei bankai dirbs teisėtai, jokių bankų krizių ir pinigų plovimo nebus.

Naujienu agentūros stipendija - lietuviui

(atkelta iš 4 psl.)

dar gavo pakvietimą ir kitais metais dalyvauti festivalyje.

K. Uinsko atlikimą vertino du fortepijono specialybės dėstytojai iš New Yorko Juilliard mokyklos - Josephas Kalichsteinas ir Bella Davidovich, 1949 metais laimėjusi F. Chopino konkursą Varšuvoje.

K. Uinskas studijuoja muziką Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Reuters, viena didžiausių pasaulio naujienų agentūrų, yra ir viena iš ketverių metų gyvųjų koncertų Verbjero festivalio ir akademijos įkūrėjų. Reuters-Elta

Mirties bausmė Rusijoje nepanaikinta

Ivykdytų mirties bausmių kiekis Rusijoje:

1985 m. - 404
1986 m. - 277
1987 m. - 130
1988 m. - 88
1989 m. - 76
1990 m. - 72
1991 m. - 15
1992 m. - 1
1993 m. - 4
1994 m. - 19
1995 m. - 86
1996 m. - 53

Duomenys paimti iš žurnalo "Argumentai ir faktai"

Po Prancūzijos diplomato užpuolimo atsistatydino Vilniaus policijos vadovas

Ligoninės medikai stengėsi, kad P. Donabedianas atgautų sąmonę.

V. Inčiūtės nuotr.

Liepos 20 d. trys jaunuoliai Vilniaus senamiestyje žiauriai sumušė Prancūzijos ambasados kultūros patarėją, Prancūzijos Oskaro

Milašiaus kultūros centro direktorių Patricką Donabedianą. Nukentėjęs diplomatas buvo patirtas patarėjas, Prancūzijos Oskaro

(nukelta į 7 psl.)

IX-tasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas

(atkelta iš 2 psl.)

pateikti savo veiklos paskutinių penkerių metų apžvalgą, nes daugumos pilni pranešimai buvo atspausdinti specialiai seimui išleistame, gan puikiai paruoš-tame, leidinyje. Iš visų pranešimų susidarė išpuodis, kad valdyba daug dirbo ir daug sėkmingai atliko, ypač palaikant ryšius su Lietuva, jos vyriausybe bei seimu, valdžių pasikeitimo metu, laikantis visiško neutralumo ir ieškant abipusio supratimo. Galbūt daugiausiai padėkos valdyba buvo verta už jos pastangas užsienio lietuvių naudai pakeisti bei papildyti pilietybės įstatymą, kurį, pačiam Lietuvos prezidentui pritarus, su visom pataisom Lietuvos Seimas vienbalsiai priėmė.

Pranešimuose buvo paliestos ir PLB lėšos valdybos veiklai finansuoti. Kai kurie valdybos nariai viešai padarė priekaištus JAV krašto valdybos adresu, kad ji jau antri metai neatsiskaito su PLB valdyba, tai yra neperduoda pagal ankstesnių seimų nutarimą 30% nuo aukų, surinktų Vasario 16-osios minėjimų proga. Dėl šio ir kitų pareiškimų JAV atstovų tarpe kilo nepasitenkinimo balsų, ir dėl to kai kurie atstovai apleido posėdžių salę. PLB valdybos narys ir jos įstigos vadovas Vilniuje Juozas Gaila už pareikštus įžeidžiančius pareiškimus JAV atstovų buvo sustabdytas ir paprašytas nueiti nuo pulsto.

Prezidiumo pirmininkas V. Kamantas atkreipė į tai dėmesį ir pasiūlė seimui, kad tas ankstesnių seimų nutarimas dėl 30% būtų atšauktas. Seimas vienbalsiai tam pritarė.

Pranešimuose buvo iškelti priekaištai dėl PLB leidžiamos "Lietuvos kovų ir kančių istorijos". Buvo pareikšta, kad visiškai be

reikalo buvo vedama protesto akcija JAV-jose ir kad buvo barbariška jos pirmąjį tomą New Yorke viešai sudeginti. Tada New Yorke atstovas, šio aprašymo autorius, gaves balsą, paaiškino, kad jis tuo metu, būdamas LB New Yorko apygardos pirmininku, taip pasielgė protesto ženklą prieš tam, tame pateiktą melagingą dokumentaciją visiškai be jokių paaiškinimų, suvedindamas tik vieną tos knygos egzempliorių. Jis taip pat paminėjo, kad ir Chicagoje tuo pačiu metu vykusiame viešame proteste buvo išplėsti iš tos knygos puslapiai su melagingais dokumentais ir buvo sudeginti. Žinoma, tai atėjo į naudą. PLB valdyba iš pradžių į visus tuos protestus visiškai nekreipė dėmesio, bet vėliau prisipažino padariusi klaidą ir jai atitaisyti sudarė tos istorijos peržiūros komisiją, susidedančią iš Lietuvos ir išeivijos istorikų bei kitų įtakingų asmenų, vadovaujant PLB valdybos vicepirmininkui dr. P. Kisieliui.

Po to sekė PLB Garbės teismo pranešimas, kurį perskaitė jo pirmininkas dr. Adolfas Damušis. Ir jo pranešime buvo neigiamai pasisakyta dėl "Lietuvos kovų ir kančių istorijos" pirmojo tomo netinkamo išleidimo.

Kontrolės komisijos pirmininkui Vaciuui Šauliui nedalyvaujant šiame seime, komisijos pranešimą perskaitė E. Čuplinskis, pažymėdamas, kad PLB išdaz yra tvarkomas pavyzdinčiai. Išvadoje visų tų valdybos pranešimų, seimo atstovai buvo labai nepatenkinti, kad valdyba nepateikė pilnos finansinės apyskaitos ir šamatos ateities veiklai. I reikalavimą, kad tai būtų pateikta dar šiame seime, nebuvo atkreiptas dėmesys.

(Bus daugiau)

IŠ VISUR

- **Vincent B. Boris**, atstovavęs Amerikos Lietuvių Tarybai baltiečių komitete Washington, DC, IV laipsnio Lietuvos vytytis, buvęs Lietuvos Vyčių vyriausios tarybos narys, Šv. Kazimiero Šalpos tarybos ir Pagalbos Lietuvai tarybos narys, sulaukęs 66 m. amžiaus, birželio 24 d. staiga mirė Baltimorėje, MD.

- **Lietuvos Vyčių organizacijos** 84-asis metinis seimas įvyko rugpjūčio 7-10 dienomis Fairborn, OH. Suvažiavimą globojo Daytono 96-ta Lietuvos Vyčių kuopa. Seimo bankete rugpjūčio 9 d. į organizacijos garbės nares buvo pakelta veikli vyte Bertha Stoškus už jos nuopelnus Lietuvai ir Lietuvos Vyčių organizacijai.

- **Matilda Marcinkienė**, naujoji Amerikos Lietuvių Tarybos fondo pirmininkė, šias pareigas iš anksčiau pirmininkavusios Evelynos Oželienės perėmė birželio 19 d. Chicagoje įvykusiame posėdyje.

- **Rimo Čiurlionio** tapybos darbų paroda Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje, lankytojams bus prieinama nuo rugsėjo 12 dienos iki spalio 20 dienos.

- **Pianisto Andriaus Žlabio** koncertas rugsėjo 14 d. rengiamas Chicagos Jaunimo Centro salėje. Ruošia Amerikos lietuvių radijas.

- **Senų knygų paroda**, rengiama Lietuvių Kultūros muziejaus, vyks spalio 12 d. Chicagoje, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. 3 val. popiet bus pasakaita "M. Mažvydo Katekizmo religinė reikšmė".

- **Koncertas**, kurio programą sudarys ištraukos iš operčių ir lietuvių kompozitorių kūrinių, vyks spalio 5 dieną Chicagos Jaunimo Centro salėje. Rengia "Draugas".

- **Čiurlionio galerijos** Lietuvai skirta dailės darbų kolekcija bus prieinama žiūrovams rugsėjo 28 d. Chicagoje, Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje. Taip pat bus supažindinama su šios kolekcijos katalogu.

- **Algimanto Kežio**, Chicago, IL, fotografijų paroda "Moterys" vyks Vilniaus "Vartų" galerijoje.

- **Vytautas Gedgaudas**, žurnalistas, rašytojas ir buvęs ilgametis "Dirvos" savaitraščio redaktorius, balandžio 5 d. atšventė amžiaus 85 metų sukaktį.

- **Partizano Juliaus Butėno** vardo konkurso pirmieji laimėtojai yra rašytojas Eugenijus Ignatavičius, inžinierius Algis Rupainis, architektas Algimantas Jukna. Padidėjo konkurso rėmėjų būrelis: Vytautas A. Dambra, Antanas Rudis, Juozas Kojelis, Rimantas Sidrys, dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Antanas Razma, dr. Nijolė Braženaite-Paronetto.

- **Latvių dainų ir šokių** 10-oji šventė įvyko liepos 25-27 dienomis Cleveland, OH. Programoje dalyvavo apie 1000 atlikėjų iš JAV, Kanados ir Latvijos, o taip pat pasirodė ir lietuvių bei estų tautinių šokių grupės.

- **Prel. Simonas Morkūnas**, Sioux City, IA, mirė liepos 5 d. Velionis buvo gimęs 1902 m. vasario 16 d. Valtūnuose. Kuniga buvo įšventintas 1933 m., nuo 1951 m. iki 1990 m. buvo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu, Sioux City, IA.

Ubagystė Lietuvoje tampa vis populiarese.

R. Šuikos nuotr.

ženge ne vieną žingsnį toliau už policiją. Tobulos sekimo sistemos, išvystytas platinimo tinklas ir jo priedanga lėmė tai, kad iki šiol nerasta nė vieno narkotikų sandėlio ar laboratorijos. O įtarimų, kad jų yra ir Lietuvoje, - pakankamai.

Tiesa, per tris šiuo metų mėnesius sulauktyti 99 narkotikų pardavinėtojai (paprastai "grandinėje" būna apie 200), ištirti 168 nusikaltimai. 1996 m. policija sunaikino 101,589 kv. m aguonų pasėlių, konfiskuota 1,562 t stiebus. O per sezoną iš vieno hektaro aguonų, išgavus opiją, pardavus sumaltus stiebus, galima uždirbti iki 300 tūkst. JAV dolerių.

Greičiausiai, mano pareigūnai, dalis gauto pelno skiriama naujiems narkotikams pirkti, o kiti pinigai investuojami į įvairias firmas, kurios po kelerių metų gali užsiimti ir "švarių" verslu.

panija. Tokių pavyzdžių turime, modeliai aiškūs, bet reikia turėti tikslios informacijos". Ar grįžta "lietuviški" pinigai, ar plaunami "nešvarūs" užsienietiški, nustatyti sunku (pinigai, kaip sakoma, kvapo neturi), bet iš Lietuvos išvežuotus bandoma sugrąžinti įvairiausiais būdais.

"Šitaip negali būti", - teigė S. Juocevičius, paklaustas, kaip vertintų nesenus siūlymus nekreipti dėmesio į kapitalo kilimą ir leisti jam grįžti namo. "Yra tam tikros moralės normos, ir nusikalstamu būdu igytas turtas negali būti legalizuotas vien tam, kad sugrįžtų. Koks čia motyvas?" Mokesčių policijos vadovas pripažino, kad jo įstaigai užkrauti krūviai - mokesčių slėpimo išaiškinimas (nesumokama pusė mokesčių), pinigų plovimo prevencija - per didelė. "Užduotys labai didelės, o tarnybėlė maža, galimybės apverktinos. Neramu darosi, jog greitai bus reikalauja-

Ordinas paskirtas ir Kauno verslininkui

Liepos 27 d. Kauno verslininkui Vladimirui Romanovui buvo įteiktas Rusijos stačiatikių Bažnyčios šventojo kunigaikščio Danijilo trečiojo laipsnio ordinas.

Šį ordiną verslininkui įteikė Lietuvoje viešėjęs Maskvos ir visos Rusijos patriarchas Aleksijus II. Prieš tai toks pat, tik pirmojo laipsnio, ordinas buvo įteiktas Lietuvos Prezidentui A. Brazauskui.

Aleksijus II šį apdovanojimą V. Romanovui įteikė sostinės "Mabrė" viešbučio salėje. Patriarchas dėkojo V. Romanovui už jo pagalbą Lietuvos stačiatikių Bažnyčiai.

50 metų V. Romanovas yra Kaune įsikūrusios Holdinginės tekstilės korporacijos prezidentas. (nukelta į 7 psl.)

Kirpykloje

Kirpėjas klientui:
- Man atrodo, kad aš skutu tamstą jau ne pirmą kartą.
Klientas:
- Jūs klystate. Šie randai - automobilio nelaimės rezultatas.

Teisme

Teisėjas kreipiasi į teisiąmąjį:
- Jūs per savaitę septynis kartus įsilaužėte į butus.
- Ką gi darysi, dirbu be poilsio dienų...

Sūnaus sveikata

Pas gydytoją psichiatrą įeina moteris.
- Susirūpinau savo sūnaus sveikata, - sako ji. - Jis per dienas sėdi ant smėlio ir kepa bandeles.
- Be reikalo jūs jaudinatės. Jūsų sūnus visai normalus.
- Ir aš taip manau, bet jo žmona man sako, kad ji neištvers ir skirs...

Dar nieko baisaus

Pacientas psichiatrui:
- Esu susinervinęs. Mano žmona kalba miegodama.
- O ką ji sako?
- Vis kartoją: "Ne, Karoli, ne!"
- Tai nieko baisaus.
- Kaip tai? Juk mano vardas Vilhelmas!
- Sakau, kad nieko baisaus, kol ji sako "ne".

Geras gyvenimas

Moksleiviui buvo duotas šitoks klausimas:
- Kuo tu norėtum būti?

Moksleivis atsakė:

- Automatu gatvėje. Tada nieko nereikėtų dirbti, o tik priimti pinigų.

Zoologijos sode

Trejų metų mergytė zoologijos sode žiūri į dramblių ir klausia motiną:
- Mamytė, ar ir dramblių gandrą atnešė?

Vedybos

- Kada jūsų dukterė galvoja ištekti?
- Dieną ir naktį.

Ar ne keista?

Kai skrendi lėktuvu 600 mylių greičiu ir esi 35,000 pėdų aukštumoje, po lėktuvą gali laisvai vaikštinėti; bet kai lėktuvas pasiekia žemę ir slenka vienos mylios greičiu, reikalaujama būti prisirišusiems ir sėdėti.

Be apetito

Daktaras klausia susirgusį Kažiuką:
- Ar košę suvalgei su apetitu?
- O, ne, daktare, aš košę valgiau su sviestu.

Bažnyčioje

Du berniukai šnabzdasi tarpusavyje bažnyčioje. Išėjus laukan, viena moteriškė pradėjo priekaištauti:
- Jūs nepadoriai elgėtės bažnyčioje ir trukdėte kitiems mels-tis.
- Atleiskite, mudu tik tarėmės, ar atkreipti jūsų dėmesį, kad maldaknygę laikote aukštyje kojom.

Apie baime

Senė pelė aiškina mažoms pe-liukėms:
- Kai jūs užaugsite didesnės, tai patirsite, jog mes bijomės vyrų, o vyrai bijosi moterų, moterys gi bijosi pelių.

Apie svorį

Elytė: Kas yra svarstyklės?
Onytė: Tai toks daiktas, ant kurio mamytė užlipa, truputį pastovi, o paskui labai supyksta.

Metodo klausimas

Piliėtis turguje pardavinėja maišelius su trintomis raudonomis plytomis. Ant maišelio užrašyta "Nuodai musėms".
- Kaip tas muses nuodyti? - klausia pirkėjas.
- Labai paprastai. Pagavai musę, įpili į burną miltelių, ir ji padvės.
- Tai jeigu aš jau musę pagavau, tai ir užmuščiau pats.
- O čia jau jūsų reikalas, - atsako pardavėjas, - ar jūs norite nuodyti, ar žudyti.

Tai greitis!

Airis paskambino į aerodromą ir paklausė kiek laiko skrenda lėktuvas iš Dublino į Londoną.
- Vieną minutę! - tarė mergina iš informacijos skyriaus, atsiversdama tvarkaraštį.
- Ačiū, - tarė airis ir padėjo ragelį.

Vaikas cirke klausia mamos:

- Kodėl užtvėrė grotomis tuos tigrus?
- Kad žmonės jų neužpultų. Juk tokie kailiai!

Šeimoje

Vyras žmonai:
- Tavo nauja skrybelaitė - ne mano skoniui.
- Kaipgi. Norint įtikti tavo skoniui, ant galvos reikia nešioti puslitrį.

Tingėjimas

Kaimynė skundžiasi kaimynei:
- Mano Jurgis - baisus tinginys! Jis net atskelia penktą valandą ryto, kad daugiau laiko turėtų tinginiauti...

Pasiteisinimas

Vyras namo grįžta vėlai naktį.
- Kodėl nesibari, - klausia žmona.
- Aš jau su viskuo apsipratau...
- Gaila, o aš buvau sugalvojęs tokį puikų pasiteisinimą...

Netolimoje praetyje

Lietuvos kolchoze politinio švietimo vadovas kalbėjo apie komunizmo įgyvendinimą: "Mes dar nesame įgyvendinę tikro komunizmo. Reikia laiko, iki pirma bus sunaikintos kapitalistinės, buržuazinio nacionalizmo atgyvenos. Mes to gal dar ir nesulauksim. Bet mūsų vaikai gyvens jau tikroje komunistinėje santvarkoje".

Vienas iš klausytojų: "Na, taip ir reikia tiems chuliganams!"

Tarybinė kūryba

Tarybinis piliėtis sako savo pažįstamam:
- Tik ką baigiau rašyti knygą.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

- Apie ką?
- Jaunuolis sutinka merginą.
- A, tai apysaka.
- Juodu įsimyli.

- O, tai romanas.
- Juodu apsisveda ir susiranda butą.
- Oooo, tai pasaka.

ŽEMIAUSIOS SKRYDŽIŲ KAINOS Į JAV MIESTUS

Pavyzdžiai kainų iš New Yorko viena kryptimi perkant bilietą į abi puses:

Chicago	\$109	Tampa	\$97
Los Angeles	\$107	West Palm Beach	\$108
Las Vegas	\$110	Miami	\$74
San Francisco	\$145	Orlando	\$81

Nuolaidos galioja ir į kitus miestus, taip pat į daugelį Europos miestų, įskaitant ir Vilnių.

Nurodytos kainos galioja šio skelbimo paruošimo metu

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161
1-800-77-VYTIS

atlanta IE, Inc.

800-775-SEND ▼ 914-258-5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

AUGUST PICK-UP SCHEDULE

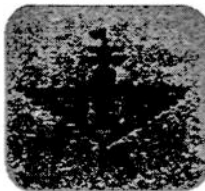
AUGUST 11	WHITING, NJ	1-2 PM
AUGUST 12	PUTNAM, CT	1-2 PM
AUGUST 14	NEWARK, NJ	11-12 NOON
AUGUST 15	PHILADELPHIA	11-12 NOON
AUGUST 16	BROOKLYN, NY	12-1 PM
AUGUST 19	NEW BRITAIN, CT	11-12 NOON
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
AUGUST 21	KEARNY, NJ	11-12 NOON
	PATERSON NJ	1-2 PM
AUGUST 28	NEWARK, NJ	11-12 NOON
AUGUST 29	PHILADELPHIA, PA	11-12 NOON
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
AUGUST 30	BROOKLYN, NY	12-1 PM

For more information call 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$770 r.t.

One way to Vilnius \$559

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- ☐ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
- ☐ Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- ☐ Skambučiai į Lietuvą 62 centai per minutę

- ☐ Vertimo paslaugos
- ☐ Pinigų pervedimas į Lietuvą
- ☐ Didžiausia lietuviška parduotuvė "DOVANA"

Sekantis konteineris iš Bostono į Lietuvą išvyks rugpjūčio viduryje. Netrukus visi Vilties siuntėjai paštu gaus naują siuntinių surinkimo tvarkaraštį rudens sezonui su konkrečiomis datomis kartu su informacija apie naujas VILTIES paslaugas.

New Yorke Vilties atstovai priima siuntinius šeštadienį, rugpjūčio 9 d., Brooklyne, "Darbininko" spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 3 val. p. p. Siuntinius iš jūsų namų mielai paims Vilties atstovas New Yorke Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260.

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

pavasari ir vasarą, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ-07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm.in. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1997 m. gegužės mėn.

5 x \$100 - Kašuba Vytautas atm.: Kašuba John ir Lillian, \$500; Pačauskienė Leokadija, \$700; Siliūnas Donatas ir Daina, \$200; Švarčienė Vida, \$100; Vaitkevičienė Magdalena atm. in.: Vaitas dr. Otonas, \$300.

1 x \$120 - Karaša Narimantas ir Ona, \$500.

1 x \$160 - Smalinskas Stepas atm.: jm. Butkūnas Andrius \$30, Karvelis Kastytis \$25, Zaprackas Algis ir Yolanda \$25, ir 5 kt. asm., \$260.

1 x \$500 - Kontautienė Elena atm.: jm. Kontautas Jonas \$43, Bludnikas V. E. \$25, Eitmanas Algirdas ir Irena \$25, Jančauskas Vladas ir Danutė \$25, Jansonienė Irena \$25, JAV LB Cape Cod Apylinkė \$25, Lendraitis Jadvyga \$25, Mickunas Česlovas ir Irena \$25, Mineika Stasys \$25, Pautienis D. M. \$25, Vengris, O. J. \$25, Zdanys Jonas ir Bronė \$25, Zidžiūnas Vladas ir Mary \$25, ir 10 kt. asm., \$1,265.

1 x \$2,025 - Kašuba Antanas atm.: jm. Binder-Kašubaitė Rima \$2,000, Milaknienė Halina \$25, \$7,555.

1 x \$6,775 - Jašinskas Jurgis, Testamentinis palikimas, \$22,395.

Iš viso \$10,080.00

1997 m. birželio mėn.

1 x \$20 - Pušukonis Antanas atm.: jm. 2 asm., \$120.

2 x \$50 - Domanskis Jonas: Domanskis Val ir Alina, \$250; Domanskis Maria: Domanskis Val ir Alina, \$250.

5 x \$100 - Baltutis Aleksas atm. in.: Baltutienė Danutė, \$320; Džiugas Stasys ir Sofija, \$1,200; Gureckienė Marija atm.: Vaisnys J. R., \$230; JAV LB Clevelando Apylinkė, \$2,800; Perez-Petrauskaitė Virginija atm. in.: Petrauskienė Marijona, \$300.

1 x \$120 - JAV LB Waukegan/Lake County Apylinkė, \$3,730.

2 x \$250 - JAV LB Seattle Apylinkė, \$1,536.25; Milleris dr. Paul, \$1,800.

1 x \$5,000 - "x", \$23,000.

1 x \$7,680 - dr. Vandos Sruogienės Stipendijų Fondas: Sruoga Dalia, \$10,000.

1 x \$27,812.96 - Olese Bartling Scholarship Fund: Bartling (Juozaitis) Joseph Testamentinis palikimas, \$27,812.96.

Iš viso \$41,732.96

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1997.VI.30 - **\$8,779,175.96 dol.** Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 5,094,466 dol. Palikimais gauta 4,287,380.96 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvii Fondui: **LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.** Visi remkime Lietuvii Fondą, nes Lietuvii Fondas remia lietuviybę.

Po Prancūzijos diplomato užpuolimo atsistatydino Vilniaus policijos vadovas

(atkelta iš 5 psl.)

Incidentas privertė atsistatydinti Vilniaus miesto policijos vyriausiąjį komisarą Vytautą Leipų. Pasak V. Leipaus, sekmadienio incidentas pats rimčiausias per paskutinius septynerius metus ir

todėl jis jaučias "moralinę atsakomybę už šiuo nusikaltimu padarytą žalą Lietuvos valstybės interesams".

Generalinis Prokuroras Kazys Pėdnyčia neatmeta galimybės, kad nusikaltimai prieš užsieniečius Vilniuje inspiruojami Lietuvai priešišku jėgų, nors jų tiesioginiai vykdytojai gali to nežinoti.

LA

Ordinas paskirtas ir Kauno verslininkui

(atkelta iš 5 psl.)

Prieš penkerius metus jis ėmė aktyviai remti Lietuvos stačiatikių Bažnyčią. Jo dėka buvo atstatyta Kauno Prisikėlimo cerkvė, restauruotas Apreiškimo soboras. Beje, šiame sobore V. Romano-

vas buvo pakrikštytas.

Ordino įteikimo ceremonijos metu Kauno Apreiškimo soboro šventikas tėvas Anatolijus sakė, kad V. Romanovas yra vienas iš nedaugelio verslininkų, kurie padeda cerkvei.

V. Romanovas garsėja ir kita labdaringa veikla. Jis yra futbolo ir beisbolo klubo "Kaunas" pagrindinis rėmėjas.

LR

Netekome Mindaugo Petriko

Daytona Beach lietuvių telkinį šiemet vėl aplankė nelaukta ir

negailinga mirtis. Liepos 18 d., netikėtai širdies smūgio ištiktas, savo automobilyje gyvenimo kelyje pabaigė Mindaugas Petrikas, birželio 26 d. sulaukęs 71 metų.

Su jaunesniu broliu augo Kaune, daktaro Aloyzo Petriko ir motinos Antaninos šeimoje. Mokėsi Marijos Pečkauskaitės vardo gimnazijoje, o antrajai neįlemtai okupacijai artinantis, 1944 metais su šeima pasitraukė į Vokietiją. Gimnaziją baigė Eichstatto stovykloje.

Petriukų šeima į Ameriką atvyko 1949 metais. Netrukus Min-

daugas buvo pašauktas į kariuomenę ir dalį tarnybos prae

leido Korėjoje. Grįžęs ėmėsi darbo, o vakarais Brooklyn College, New Yorke, 3 metus studijavo inžineriją. 1952 m. susituokė su Danute Klimavičiute ir augino du sūnus - Joną ir Edmundą.

Gyvenimo sąlygų ir darbo vietės reikavimu verčiamas, Mindaugas turėjo nutraukti studijas ir 23 metus, iki pensijos amžiaus, dirbo Long Island, New Yorke, kaip inžinierius elektroninės gynybos prietaisų firmoje.

Atliekamu laiku Mindaugas aktyviai dalyvavo NY Lietuvių

(nukelta į 8 psl.)

Mindaugas Petrikas

Muzikui Vincui Mamaičiui - 90

Maestro Vincas Mamaitis sukačių progomis spaudoje buvo minėtas ne kartą. Ir šių žodžių autorius, minint muz. Vinco Mamaičio 85-tą gimtadienį, platoką straipsnį paskelbė "Draugo" dienraštyje (1992.06.09), o po sukačių minėjimo "Darbininke" (1992.07.31). Šį kartą prisiminiau garbingojo sukačtuvininko tik pačius svarbiausius biografinius ir veiklos faktus.

Vincas Mamaitis gimė 1907 m. liepos 21 d. Žemojoje Panemunėje, Šakių apskrityje, ant Nemuno kranto. Muziko pašaukimą pajutęs besimokydamas Kauno Aušros gimnazijoje, pirmąsias muzikos žinias igijęs pas muz. mokytoją, vėliau profesorių Juozą Naujali, o groti fortepijonu - pas muz. Vincą Nacevičių. Nuo 1928 m. kariuomenėje užsibuvo šešerius metus, nes ten jam buvo leista lankyti Kauno konservatoriją (1932-34) ir, igijęs muzikos mokytojo teises, pagrindine profesija visam gyvenimui pasirinko chorvedybą.

Dideliems ir mažiems chorams (kariuomenės, šaulių, ugniagesių, įvairių organizacijų), jis dirgavo gyvendamas Kaune, nuo bolševikinio maro pasitraukęs - Vokietijoje, pirmame emigracijos laikotarpy - Didž. Britanijoje, antrame, už Atlanto, - New Jersey (didžiojo New Yorke pašonėje), nuo 1979 iki 1993 metų, jau kaip pensininkas apsigyvenęs Sunny Hills, FL, dirgavo "Antrosios jaunystės" vardu pavadintam pensininkų mišriam chorui. Pacituosiu, jau anksčiau cituota, apie V. Mamaitį rašiusio J. Šlapoko sakinį, nušviečiantį mūsų sukačtuvininko muzikinę veiklą: "Kur tik Vincas Mamaitis apsigyvendavo, tuoj suburdavo balsingus lietuvių vieną efektingą dainos meno organizaciją, iš kur išeidavo dažni koncertai, meno šventės, muzikiniai spektakliai, radijo programos ir panašūs dalykai".

Šalia savo didžiosios meilės - chorvedybos - V. Mamaitis daugelį metų buvo Elizabeth, NJ, Šv.

Petro ir Povilo bažnyčios, o Sunny Hills Šv. Teresės bažnyčios vargonininku. Daugelį metų priklausė Amerikos lietuvių Vargonininkų sąjungai ne vien kaip eilinis narys, bet ištisą dešimtmetį (1966-76) buvo valdybos pirmininku. Tapęs pirmininku ir radęs S-gos žurnalą "Muzikos žinios" merdinti, jį atgaivino ir aštuonerius metus redagavo, kasmet išleisdamas po keturis numerius.

Tai tik keletas faktų iš maestro Vinco Mamaičio ilgo, našaus gyvenimo veiklos. Batutą atidavęs į geras muz. Genovaitės Beleckienės rankas, V. Mamaitis jau dabar tikrai pensininku tapęs, dienas leidžia prie rašomojo stalo. Tebėra guvus, turi gerą atmintį, tik jo įsakymų nebavykdančias kojas. Ypatingomis progomis kėdėje atvažiuoja į didesnius lietuvių pobūvius ar į Šv. Teresės bažnytelę. Jį rūpestingai globoja žmona Olga ir duklė Judita.

Beje, liepos 20 d., sekmadienį, 90-to gimtadienio išvakarėse, Šv. Teresės bažnyčioje po pamaldų jis buvo pagerbtas "Ilgiausių metų" giesme.

Šių eilučių autorius garbiajam sukačtuvininkui linki parašyti kuo didesni, kuo išsamesni atsiminimų pluoštą! Neabejoju, kad jo atsiminimai, anksčiau ar vėliau, surastų leidėją ir Lietuvoje būtų didžiai įvertinti. Mūsų klebono šūki kartodamas, linkiu muzikui Vincui Mamaičiui **ŠIMTO METŲ!** Viliuosi, kad linkėjimas išsipildys.

New Yorko apylinkėje ir savaitraščio "Darbininko" šeimoje sukačtuvininkas turi daug draugų. Norintiems laiškais jį pasveikinti primenu, kad, įvedus "911" sistemą, Sunny Hills lietuvių adresai, visų iki paskutinio, pasikeitė. Naujas Vinco Mamaičio adresas yra šis: 4015 Quail Ave., Sunny Hills, FL 32428.

Alfonsas Nakas

Kęstučio Miklo 75-asis gimtadienis

Kęstučiui Miklui šiemet liepos 6 d. sukako 75-eri amžiaus metai. Tuo metu jis lankėsi Lietuvoje, kur dalyvavo PLB IX seime Vilniuje, Kaune posėdžiavo su miesto meru, lankėsi Jurbarkė. Jam sugrįžus iš Lietuvos, jo

Great Necko, NY, daug giminių, kaimynų, artimų žmonių iš organizacinės ir visuomeninės veiklos. Iš viso apie 40 svečių.

Sveikinimo kalbas pasakė šeimos nariai, ambasadorius Anicetas Simutis, A. Vakselis, R.

tautinį ir vėliau Dainavos ansambli.

Į Ameriką K. Miklas atvyko 1949 m., New Yorko universiteto Adelphi kolegijoje baigė mechaninę inžineriją. Ilgai tarnavo mikrofilmapimo "Readex" bendrovėje, buvo vienas jos vadovų. Toji bendrovė filmavo JAV ir Jungtinių Tautų dokumentus bei įvairius archyvinis

ordinu. Plačiai veikė ir Lietuvių Bendruomenėje. Pirmininkavo LB New Yorko apygardai, eilę metų buvo JAV LB Tarybos narys, jos Ekonominių reikalų komisijos pirmininkas, Šaulių sąjungos kontrolės komisijos pirmininkas. Yra ir ilgametis korespondentas prie Jungtinių Tautų, šiuo metu atstovaujantis Lietuvos Telegramų agentūrai ELTA.

Palengvėjus ryšiams su Lietuva, daug prisidėjo plečiant mokslinius mainus tarp Lietuvos ir Amerikos aukštųjų mokyklų, organizavo Lituanicos III skrydį į Lietuvą. Vilniaus universitetas ir kitos aukštosios mokyklos per jį gavo daug mokslinės literatūros. Dabar vadovauja Išeivijos lietuvių žurnalistų sąjungai, yra Kauno miesto atstovas New Yorko miesto ir Kauno Technologijos universiteto Technologijos valdymo centro direktoriato narys.

LB New Yorko apygardos valdyba, žurnalistų sąjunga ir New Yorko šauliai spalio 18 d. Kultūros židinyje rengia jo pagerbimą su atitinkama programa.

(p.j.)

Ambasadorius Anicetas Simutis sveikina Kęstutį Miklą jam surengtose pagerbtuvėse jo 75 m. gimtadienio proga. Šalia Janina Simutienė, Irena Vakselienė ir Ona Miklienė.

vaikai liepos 19 d. surengė staigmeną jo gimtadienio proga. Iniciatyvos ėmėsi jo dukra Kristina, kuri gyvena East Northport, Long Islande. Ji į savo sodybą prikvietė giminių ir svečių. Dalyvavo šeimos nariai: žmona Ona, dukros Elena Maria iš New Hampshire valstijos, Aleksandra Anna iš Londono, Anglijos, sūnus iš Marco Island, Floridos, brolis Henrikas su žmona Rasa iš

Kezys, Z. Jurys, P. Jurkus. Sugiedota "Ilgiausių metų", įteikta dovanų. Šia proga vaikai įteikė brangų kompiuterį. Pasivažiavę, pasidžiaugta sukačtuvininko plačia ir šakota veikla.

K. Miklas gimė 1922 m. liepos 6 d. Lybiškiuose, Žemaitijoje. Kaune baigė "Aušros" berniukų gimnaziją, Vilniaus universitete studijavo lituanistiką ir dramą. Karo metu administravo Vilniaus

leidinius. K. Miklo rūpesčiu padaryti "Darbininko" ir "Aidų" mikrofilmai.

Sukačtuvininko visuomeninė veikla didelė ir plati. 14 metų pirmininkavo BATUNui, kuris rūpinosi Baltijos kraštų laisvės reikalų kėlimu Jungtinėse Tautose. Buvo VLIKo tarybos narys, veikė BALFe, SLA, Šaulių sąjungoje ir kitur. 1972 m. apdovano- tas Šaulių sąjungos žvaigždės

Tauraus Lietuvos vyčių nario Vinco Boris prisiminimai

Š. m. birželio 24 d. pasklido liūdna žinia Detroito telkinyje ir Lietuvos Vyčių organizacijoje, kad staiga savo namuose, Baltimorėje, Maryland, atsiskyrė su šiuo pasauliu brangus ir taurus Lietuvos vytis Vincas B. Boris, Roberto S. Boris brolis.

Vincas Boris gimė 1931 gegužės 21 d. Detroito. Mokslus baigė 1958 m. Wayne valstybiniame universitete, išgydamas bakalauro laipsnį (Rytų Europos kalba ir literatūra). Vėliau studijavo Trinity universitete San Antonio, Texas. Laisvai kalbėjo lietuvių, rusų ir vokiečių kalbomis.

Ketverius metus tarnavo JAV kariinės oro pajėgose. 1986 m. išėjo į pensiją iš valstybinio darbo, kuris prasidėjo su aktyvu kariuomenės Air Force saugumu (security). Baigęs mokslus Vincas išsikėlė į Texas valstiją ir civilinį darbą dirbo Air Force Electronic Security Command. 1970 m. pradėjo dirbti National Security Agency.

Ju tarnyba per visą karjerą aprėpė žvalgybos nagrinėjimus ir praneši-

mus (intelligence analysis and reporting).

Vincas Boris ilgametis Lietuvos Vyčių organizacijos narys, aktyviai veikęs virš 40 metų. Nuo 1990-1996 m. jis buvo išrinktas Lietuvos Vyčių Centro Valdybos Lietuvos reikalų pirmininku. Jis redagavo ir išleisdavo savo lešomis mėnesinį laikraštėlį, "Knights of Lithuania - Lithuanian Affairs". Tame laikraštyje Vincas rašydavo iš Washingtono apie Lietuvą, Lietuvos politiką, atgimimą ir atstatymą. Jis dažnai pateikdavo įvairių straipsnių bei žinučių Lietuvos Vyčių žurnale "Vytis". Jis buvo L. V. padalinio "Pagalba Lietuvai" valdybos narys.

Vincas Boris buvo ALTO atstovas pabaltiečių komitete (Joint Baltic American National Committee - JBANC). Taip pat dirbo "Free Lithuania" komitete Baltimorėje, Maryland.

Birželio 27 d. Desmond laidotuvių koplyčioje Royal Oak, MI, rožinį sukalbėjo kun. George

(nukelta į 8 psl.)

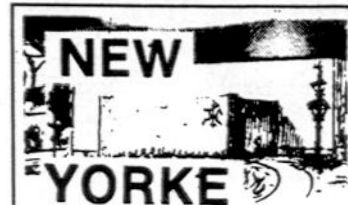
A. + A. Kotrynai Žvirblienei

mirus, jos dukterėčių Albiną Žumbakienę bei kitus artimuosius gliauli užjaučiame ir kartu liūdime.

Petrė Dubauskienė ir Algis Dubauskas
Nijolė ir Kęstutis Šetikai
Aldona ir Vitas Katina

Vytautas ir Gražina Kamantai persikėlė gyventi į kitą butą. Jų naujas adresas: Ironwood Estates, 1107 Pinewood Drive NW, Grand Rapids, MI 49544-7969, telefonas 616-791-7333, faksas 616-791-7888, elektroninis paštas Vytka@aol.com.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuošas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

"Žurnalistų žinios", Lietuvos Žurnalistų Sąjungos savaitraštis, išeinantis Vilniuje, birželio 25 d. atspausdino žinią apie naują Išeivijos lietuvių žurnalistų sąjungos valdybą, kurios pirmininkas Kęstutis Miklas, vicepirmininkai: Paulius Jurkus, Romas Kezys, Julius Vėblaitis ir sekretorė bei "Lietuvio Žurnalisto" redaktorė Salomėja Narkėliūnaitė. Toje pačioje laidoje rašoma ir apie valdybos pirmininką jo 75 metų gimtadienio progą.

Apriškimo parapija ruošia šaunią gegužinę pikniką rugsėjo 14 d., sekmadienį, Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11 val. Apriškimo parapijos bažnyčioje bus aukojamos mišios. Pikniko pradžia 1 val. popiet Kultūros židinyje. Savo muziką visus linksmins Stasys Telšinskas. Bus galima gauti lietuviško maisto ir atgavus. Visi laukiami!

Woodhaveno mugė (Jamaica Ave.) šiemet vyks rugsėjo 21 d., sekmadienį, nuo 11 val. ryto iki 6 val. popiet. Šiame rajone gyvena nemažai lietuvių, todėl būtų įdomu pamatyti daug lietuviškų prekių. Beveik kasmet Marytė Šalinienė turėdavo stalą ties savo laidojimo įstaiga. Čia pateikdavo lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, reklaminių leidinių, gintaro dirbinių, lino audinių. Taip būdavo gera proga garsinti Lietuvos vardą. Ar šiemet lietuvių suorganizuos stalą - neteko sužinoti. Jeigu norėtumėte pateikti savo prekių, skambinkite tel. (718) 805-0202.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa organizuoja talpintuvą į Lietuvą, kuris turėtų išplaukti rugsėjo mėnesio pradžioje. Mielai priimame lietuviškas ir angliškas knygas skirtas Lietuvos bibliotekoms, parapijoms, mokykloms, prisidedant su auksa persiuntimo išlaidoms sumažinti. Lietuvos katalikiškų mokyklų neturintiems moksleiviams labai reikalingos kanceliarinės priemonės!!! Taip pat ypatingai pagaiduoti sekantys daiktai: mokykloje priemonės, šilti vaikiški drabužiai (ypatingai berniukams), batai, negendantys maisto produktai, patalynė, žaislai vaikų darželiams. Dėl išsamesnės informacijos skambinkite į LKRŠ įstaigą (718) 647-2434.

Vilniaus radijas praneša, kad nuo 1997 m. gegužės 5 d. jų programos lietuvių ir anglų kalbomis girdimos 9855 kilohercų dažniu.

Religinio konkurso komisija šiais metais sudaro: kun. R. Krasauskas, dr. Mirga Girmuvienė, Sesuo O. Mikailaitė, Eligijus Sužiedėlis ir Sesuo M. Bernadeta Matukaitė.

Konkurso medžiaga siūsti iki 1997 m. rugsėjo 1 d.: Religinė Komisija, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260.

Patikslinimas

Praeit "Darbininko" numeryje atspausdintame a. a. Kotrynos Žvirblienės mirties pranešime trūko tikslumo, todėl norime papildomai pranešti, kad rugpjūčio 4 d., po šv. mišių Apriškimo parapijos bažnyčioje, velionė buvo palaidota šv. Jono kapinių koplyčioje (kriptoje).

(red.)

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa sėkmingas pavasario/vasaros vėjus užbaigimas įvyko 1997 m. rugpjūčio 3 d. Apriškimo parapijos salėje, Brooklyne. Gražus būrys svečių turėjo progą pabendrauti, pasivaišinti ir laukti loterijos laimikių traukimo. Prie vaišių paruošimo, be LKRŠ tarnautojų, maloniai talkino: Gina Jankauskaitė, Aldona Katinienė, Anžėlė ir Petras Petraičiai, Onutė Povilaitytė. Pirmą vietą (du SAS lėktuvų kompanijos bilietus į Vilnių) laimėjo Affleck iš Annandale, VA. Antrą vietą (\$750.00) laimėjo Herta Vaizgenis iš E. Northport, NY. Trečia vieta (\$250.00) džiaugėsi Stasė Laniauskienė iš Euclid, OH, o ketvirtą vietą (\$100.00) atiteko Helen Galėnas iš Chicagos.

Laimikius aukoję sekantys LKRŠ geradariai: "Vytis Travel" prezidentas Romas Kezys, dr. Nijolė Bražėnaitė - Paronetto, kun. Jonas Pakalniškis ir Bronė Paulienė. Iš loterijos gautas pelnas - \$10,300.00. Dėkojame visiems geradariams, kurie prisidėjo prie sėkmingo LKRŠ pavasario/vasaros vėjus užbaigimo.

Vida Jankauskienė

New Yorko Lietuvių Atletų Klubas organizuojamas "Blusų Turgus" šiemet įvyks spalio 4-5 dienomis, Kultūros židinio didžiojoje salėje. Siekiant, kad renginys būtų sėkmingas, reikalinga įvairiausių, dar geram stovyje, daiktų: drabužių, avalynės, namų apyvokos reikmenų, įrankių, dviračių, žaislų, indų, užuolaidų, baldų, šaldytuvų ir t. t. Visą jau dabar galima atvežti į židinį (pagal susitarimą), tačiau jei negalite atvežti, bet norite paaukoti, skambinkite Jankauskams (718) 849-2260.

Atsiveikimom su Aušra Dičpinigaitiene

Aušra Štrolytė - Dičpinigaitienė, gimusi 1935 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvoje, Kaune, gyvenusi Woodhaven, NY, mirė iš kankinta sunkios ligos 1997 m. rugpjūčio 6 d. Calvarijos ligoninėje, sulaukusi 61-rių metų amžiaus.

Buvo pašarvota Šalins laidojimo koplyčioje. Atsiveikinimas įvyko rugpjūčio 8 d. Rugpjūčio 9 d., po šv. Mišių Apriškimo parapijos bažnyčioje, buvo palaidota Calvarijos kapinėse.

A. a. Aušra turėjo sunkių išgyvenimų, kadangi ilgus metus kartu su vyru Zigmą slaugė sunkiai sergančią motiną. Abu su vyru sunkiai dirbdami išmokslino savo du sūnus. Sūnus Zigmas baigė farmaciją ir kompiuterių mokslus, o sūnus Paulius - medicinos mokslus.

Aušra Štrolytė daug padėjo atvykusiems iš Lietuvos gimnastams. Iš tikrų sunkiai ligai, kai medicina jau nebeįgelbėjo, šią vasarą, paguodos ir sveikatos ieškoti, buvo nuvykusi į Liurdą.

Dideliame skausme liko vyras Zigmas ir du sūnūs: Zigmas su žmona ir trys anūkai ir sūnus dr. Paulius su sužadėtine, kurių vestuvių Aušra labai laukė, bet... nebesulaukė. Liko ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje. Nuliūdime liko labai ištikima draugė Sofija su vyru.

Šeima pageidauja vietoje gėlių a. a. Aušros atminimui aukoti Religinę Šalpą.

Ona Barauskienė

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, ir Vasario 16-osios gimnazijos kapelionas A. Kelmelis su gimnazijos mokiniais priėmusiais Sutvirtinimo sakramentą.

M. Šmitienės nuotr.

Epidemija, kuri vadinasi nusikalstamumas

Brooklyne ji buvo sustabdyta priemonėmis, kurios ne per brangios ir Lietuvai

Kai 1965 metais kriminalinės policijos inspektorius Edward Mezzadri buvo paskirtas dirbti į Rytų New Yorką, jis pasijuto turtum būtų iš lietuvių patekęs į liūtį. "Nebuvo tokio valandos ketvirčio, kad neišgirstum automatinio pistoleto tratėjimo", - prisimena Mezzadri. Jo keturiolikios kvadratinio kilometro rajone gyveno 161 tūkst. žmonių, iš kurių 48% buvo juodaodžiai, 38% išeiviai iš Lotynų Amerikos. Tenai, rytiniame Brooklyno pakraštyje, gyveno, galima sakyti, tik dviejų grupių žmogės: aukos ir nusikaltėliai. Tas rajonas buvo vadinamas mirties zona. Tarp narkotikų prekeivių ir gatves kontroliuojančių nusikaltėlių grupuočių vyko tikrų tikriausias karas. Išeiti vakarais iš namų buvo taip pat pavojinga, kaip kare per susišaudymus išlįsti iš apkasos. Dabar Rytų New Yorke gyventi daug saugiau. Mamos nebijo išleisti vaikų į parką. Atnaujintame metro gyva iki vėlumos. Ten, kur seniau riogsojo sudegintų pastatų griuvėsiai, dabar didžiulės parduotuvės, restoranai. "Rytų New Yorkas prisikėlė iš mirusiųjų", - didžiujasi Edward Mezzadri. Per dvejus metus žmogžudysčių sumažėjo perpus ir dar mažėja. New Yorko meras Rudy Giuliani, griežtų priemonių šalininkas, mano, kad nusikalstamumą mažinti galima tik didinant policiją ir baumes, sodinant nusikaltėlius į kalėjimą. O Edward Mezzadri įsitikinęs, jog yra ir kitas kelias. Tuo keliu jis ir eina.

"Kriminalinėje policijoje dirbu 32 metus. Per trejus pastaruosius metus mes nuveikėme daugiau negu per tuos 29, kai tvirtai laikėmės vien griežtosios linijos", - sako Mezzadri. I Rytų New Yorką dabar važiuoja kriminalistai iš visos šalies. Jie stebi, tyrinėja vietos policijos darbą ir atranda, kas jau atrasta: nusikalstamumas plinta kaip užkrečiama liga, kaip epidemija. Gripo epidemija pratrūksta, kai ligoninių skaičius pasiekia tam tikrą ribą. Tada užkratas jau plinta pašėlusiu greičiu. Kriminologai sako, kad taip pat pratrūksta ir nusikalstamumas.

I Rytų New Yorką dabar važiuoja kriminalistai iš visos šalies. Jie stebi, tyrinėja vietos policijos darbą ir atranda, kas jau atrasta: nusikalstamumas plinta kaip užkrečiama liga, kaip epidemija. Gripo epidemija pratrūksta, kai ligoninių skaičius pasiekia tam tikrą ribą. Tada užkratas jau plinta pašėlusiu greičiu. Kriminologai sako, kad taip pat pratrūksta ir nusikalstamumas.

Netekome Mindaugo Petriko

(atkelta iš 7 psl.)

atletų klube ir jaunimui padėjo treniruotis futbolo aikštėse. Lietuvai atgavus laisvę, kartu su kitais Long Island bičiuliais, globojo Farmingdale kolegijoj kompiuterių technologijos kursą lankančius Lietuvos jaunuolius.

1993 metų pavasarį Petrikai atvyko gyventi į Floridą ir netrukus įsitraukė į lietuvių visuomeninę veiklą. Mindaugas buvo išrinktas į Daytona Beach LB Apylinkės valdybą, o vėliau tapo jos pirmininku. Inešė į bendruomenės veiklą naujų idėjų, buvo darbštus, paslaugus ir pavyzdinčiai bendravo su visom

Rytų New Yorko taip ir buvo. Amžiaus pradžioje čia vyravo alaus daryklos, kai kas vertėsi žemės ūkiu. Bet nutiesus metro liniją, ši rajoną ištiko tipiškas priemiesčių likimas: į Rytų New Yorką ėmė plūsti žmonės iš Manhattano getų ir Harlemo juodaodžių kvartalų, Vakarų New Yorko puertorikiečių kolonijų, o iš Rytų New Yorko kraustėsi pasiturintys baltieji ir senyvo amžiaus žmonės. Tie, kurie pasiliko, jautėsi apsupti įsibrovėlių. Brendo konfliktas, o 1977 metais įvyko sprogimas: staiga viena naktį dingio elektra, visas paskendo tamsoje, užvirė gatvių muštynės, buvo plėšiamos parduotuvės, siaubiami namai. Nukentėjo 90% pastatų, miestas atrodė kaip po karo. O nusikaltėliai tęsė savo orgijas. Rodės, nesuvaldomai ir nesulaikomai. Rodės, tvarką galima įvesti tik paskelbus karo padėtį. Bet kriminologas Lawrence Sherman sako, kad ne visuomet geriausia iš karto įkirsti kirviu, kai gali pakakti ir rimbo. Jis pateikia tokį pavyzdį: "Paprastai metro nusikaltimus padaro tie žmonės, kurie neperka bilietų. Tad griežtas bilietų tikrinimas sykiu yra ir nusikaltimų metro požemiuose prevencija".

Dar pastebėta, kad nusikaltėliai geriausiai jaučiasi šukšlynuose ir griuvėsiuose, tvarkos jie nemėgsta. Jau 18 metų Brooklyne, Rytų New Yorko, gyvenanti puertorikietė Rosa Serna pasakoja,

kad seniau toje vietoje, kur dabar žydi gėlės, buvo klaidi landynė, joje rinkdavosi įvairiausio plauko gaujos. "Kai čia viską sutvarkėme, nudažėme tvoras, tie neaiškūs žmonės kažkur dingo", - džiaugiasi ji.

41 Brooklyno namų savo jėgomis suremontavo jauni žmonės, įsteigė Rytų New Yorko jaunimo korporaciją. Jie įsirengė ten butus ir klubus. Taip Brooklyne atsirado dar 41 normalaus gyvenimo salė. Pamažu, bet nuosekliai Rytų New Yorko buvo prietaikyta kriminologu James Wilson ir George Kelling "Išdaugtų langų" teorija: namas, kurio išdaugas bent vienas langas, provokuoja chuliganizmą, tvarka skatina laikytis tvarkos.

Tos teorijos laikėsi ir šio rajono policijos vadovas William L. Bratton. Jis jau buvo ją išbandęs, kai vadovavo New Yorko metro policijai. Tada jis įsakė savo pavaldiniams kuo griežčiausiai persekioti metro girtuoklius, elgetas ir "zuikius", visur įsukti šviesesnes lemputes, kad neliktų nė vieno neapšviesto užkampio. Per ketverius metus užpuolimų metro sumažėjo perpus.

(Pabaiga kitame numeryje)

Šiandien DARBININKA
užsisakę,
kitą savaitę
turėsite jį namuose!
Tel: 827-1351

Taurus Lietuvos vyčių nario Vincio Boris prisiminimui

(atkelta iš 7 psl.)

Hazler. Atsiveikinimo žodžius tarė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė, kuri taip pat perskaitė laišką, gautą iš buvusio ambasadoriaus Washingtono dr. A. Eidinto.

Birželio 28 d. šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko atsiveikinimo šv. Mišios ir laidotuvės. Laidotuvisė dalyvavo atskridusi iš Chicagos Centro Valdybos pirmininkė Evelyn Oželienė, iš New Yorko žurnalo

"Vytis" redaktorė Marytė Abbott, taip pat daug vietinių vyčių iš 102 kuopos, kuriai priklausė Vincas.

Šv. Mišias koncelebravo kun. George Hazler iš Providence ligoninės, Southfield, MI, klebonas kun. Alfonsas Babonas, kun. Ron Jozwiak, Detroit Archdiocese Tribunal, ir kun. Tom Rice iš St. Louise bažnyčios, Warren, MI. Vargonavo ir giedojo šeimos draugas Rick Cucchi.

Atsiveikinimo žodžius bažnyčioje įteikė kun. C. V. pirmininkė Evelyn Oželienė ir Marytė Abbott.

40 mašinų procesija nulydėjo a. a. Vincą Boris į amžino poilsio vietą. Vincas B. Boris buvo palaidotas šalia jo tėvelio šv. Kryžiaus kapinėse Detroito. C. V. pirmininkė Evelyn Oželienė Lietuvos Vyčių organizacijos vardu sukūrė kryžių ant jo karsto, padėdama žiupsnelį Palangos smėlio ir gintarėlių. Atsiveikinimo maldas sukalbėjo kun. George Hazler. Po apeigų laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė velionio broliui įteikė JAV ir tautinę vėliavą.

Ilsėkis ramybėje, brangus ir taurus Lietuvos Vytis, Vincas Boris.

Alg. Š.

Regina Juškaitė

SKELBIMAI

Puiki proga gražiai įsikurti šeimai, teisėtai atvykusiai iš Lietuvos. Reikia vieno asmens pajėgus sodybos priežiūrai, kito - virtuvei, namų ruošoj ar prie ligonių. Kreiptis: Villa St. Joseph, P. O. Box 155 Thompson, CT, 06277. (sk.)

Reikalinga atsakinga ir sąžininga mergina tvarkyti namus ir prižiūrėti du vaikus (kūdikį ir 3 metų mergaitę). Reikės pagloboti ir du draugiškus šunelius. Mokamas atlyginimas, suteikiamas atskiras butas ir nemokamas maitinimas. Skambinti: (212) 693-6097. Paskambinus palikti savo vardą ir telefono numerį bei laiką, kada Jus geriausiai pasiekti. (sk.)

Jei kas turėtų anglų ar lietuvių kalbą knygų, kurių jau nebereikia, skambinkite tel. (718) 348-4709. (sk.)

Ieško kambario. Lietuvė mergina (su geromis rekomendacijomis) ieško atskiro kambario savitajam. Skambinti: 718 805-3893. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliojiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonių labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

Kun. Vytas Memėnas, Frankfort, IL - 100 dol.
Ilona Gurskis, Woodhaven, NY - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi auksą siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auksa Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **rugpjūčio 16 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorko yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims Jūsų siuntinius iš namų.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, **rugsėjo 6 d.**, šeštadienį, nuo 1 val. iki 4 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra **Algis Jankauskas**, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervadami **doleriais** per 2 - 5 dienas.

Maisto siuntiniai:
Šventinis \$39;
55 svarų įvairaus maisto siuntinys už \$98.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.